BEREKENING KOSTEN GENERAAL PARDON

Overeenkomstig de brief van St. Sec. Albayrak d.d. 1 februari 2008 (31018 nr. 33).

Onder 6:

€ 55 miljoen aan uitvoeringskosten gemeenten (éénmalig)
€ 60 miljoen inburgering statushouders (2008 – 2009)
€ 10 miljoen uitvoering regeling I.N.D.
€ 204 miljoen voortgezette opvangkosten C.O.A. (2007 – 2009)

Samen € 329 miljoen

Bijstelling cijfers St. Sec. Aboutaleb S.Z.W. over Bijstandskosten G.P.-groep.
Voor 2008 begroot op € 63 miljoen
Voor 2009 begroot op € 66 miljoen

Samen € 129 miljoen

Kosten Generaal Pardon volgens opgave van het Kabinet in totaal: € 458 miljoen

Aanvulling op bovenstaande kosten Generaal Pardon (zie bijlage A):

Tekort op de € 55 miljoen van de uitvoeringskosten afgerond	€ 19 miljoen
Tekort op de € 60 miljoen van de inburgeringkosten afgerond	€ 40 miljoen
Tekort op de bijstandskosten 2008 helft van € 205 miljoen – 63 miljoen =	€ 40 miljoen
(*de helft van de G.P.-groep is gehuisvest en dan bestaat recht op bijstand*)	
Tekort op de bijstandskosten 2009 € 235 miljoen – 66 miljoen =	€ 169 miljoen
Stelpost zorgtoeslag, bijz, bijstand, huurtoeslag, AWBZ, onderwijs, hulpverlening enz.	
Voor 15.207 gezinnen ad. € 4000,- per gezin voor bij	
30 % arbeidsparticipatie voor het jaar 2008 (gehalveerd bedrag)	€ 30 miljoen
Dezelfde post voor het jaar 2009	€ 60 miljoen
Voorlopig totaal	€ 816 miljoen
Open eind regeling Bijstand: minimaal 20 jaar ad € 205 miljoen =	€ 4.100 miljoen
Idem open eindregeling zorgtoeslag, huurtoeslag, AWBZ enz. 20 jaar =	€ 1.200 miljoen

Voorlopige raming totaalkosten Generaal Pardon € 6.116 miljoen

Bijlage A: Toelichting berekening kosten generaal pardon:

Staatscourant 31 maart 2008 nr. 62 / pag. 9 Nr. DDS/5526100
Hierin maakt staatssecretaris N. Albayrak bekend dat zij bij haar aantal van 27.500 statushouders blijft, dat er op 1 maart 6.444 statushouders zijn gehuisvest en er derhalve t/m eind 2009 nog 21.056 statushouders gehuisvest moeten worden.

Ed Nijpels, de voorzitter van de 'Taskforce Huisvesting Statushouders schrijft in maart 2008 in het blad 'Binnenlands Bestuur':

"Van de 27.500 mensen die onder het generaal pardon vallen bestaat voor 60 tot 70 procent uit alleenstaanden en de rest uit gezinnen van gemiddeld 2 tot 3 personen. Er zijn in totaal dus 20.000 tot 21.000 woningen nodig om de groep te huisvesten."

Zijn berekening klopt aardig, want zijn cijfer gemiddeld genomen bedraagt 65% van 27.500 = 17.875 woningen voor alleenstaanden. De overige 9.625 personen gedeeld door gemiddeld 2,5 (het gemiddelde van 2 tot 3 personen) vereisen 3.850 woningen.

Totaal 17.875 + 3.850 = 21.725 woningen en even zovele huishoudingen.
Dit aantal moet tevens uitgangspunt zijn voor het aantal WWB-uitkeringen.

N.b.: in dezelfde periode tot en met 2009 moeten volgens de staatssecretaris ook nog eens 3.300 reguliere asielzoekers met vergunning worden gehuisvest.

Dhr. Nijpels meldt ook dat 20 % van de statushouders zorgbehoevend is, dat zijn dus 5.500 personen waarvan de heer Nijpels letterlijk zegt:

"Die vragen om maatwerk in de huisvesting want een gehandicapte kun je niet in een flatje op 5-hoog onderbrengen.... Als het openbaar bestuur dat niet voor elkaar krijgt is het geen knip voor de neus waard."

Gemeenten (b.v. Den Haag – Enschede) gaan uit van een uitkeringslast van €13.500 tot €15.000 per huishouden. Uitgaande van de voorzichtige schatting van €13.500,- en bij een arbeidsparticipatie van 30% kost dit jaarlijks 70 % van 21.725 = 15.207 x €13.500,- is afgerond €205 miljoen aan WWB-uitkeringen.

Het bedrag is excl. de te verstrekken extra gelden zoals zorgtoeslag, huurtoeslag, bijzondere bijstand, kinderbijslag, AWBZ. Dit staat in schril contrast met de door het Kabinet opgegeven bedragen van €63 miljoen voor 2008 en €66 miljoen voor 2009, daarna aflopend naar €45 miljoen per jaar.

In haar brief (regnr. BSD/2007.3835) maakt het college van Den Haag de melding van het WWB bedrag van € 13.500 per huishouden voor statushouders.

Het VNG-akkoord stelt €55 miljoen beschikbaar voor de uitvoeringskosten ten bedrage van € 3400,- per gehuisvest huishouden. Bij narekenen blijkt dat deze éénmalige €55 miljoen (€ 3400,- per gevest huishouden) slechts toereikend is voor ruim 16.000 gezinnen van statushouders en niet voor de hele groep van 21.725 huishoudens. Voor 21.725 huishoudens ad € 3400,- is het bedrag van € 74 miljoen nodig. Deze kostenpost is dus €19 miljoen te laag opgegeven door de regering

Hetzelfde rekensommetje geldt voor de €60 miljoen die de staatssecretaris voor inburgeringkosten ad €4480,- per statushouder beschikbaar heeft gesteld. Dit kost feitelijk 22.500 personen (kinderen niet meegerekend) maal €4480,- is in totaal €100,8 miljoen. Ook hierover werd in de Kamer een onjuiste voorstelling van zaken gegeven, het werkelijke bedrag ligt ruim €40 miljoen hoger dan de Kamer werd voorgehouden.

In het bovenstaande overzicht werd geen rekening gehouden met inflatie.

Ook de kosten van ruim 21.725 woningen die gestoffeerd opgeleverd moeten worden werden niet meegerekend. Net zo min als de kosten van het aantal (renteloze) leningen dat verstrekt moet worden voor woninginrichting.

Het aantal van 27.500 statushouders, waaronder 17.875 alleenstaanden rechtvaardigt de verwachting dat in het kader van gezinshereniging/importbruiden met een uitbreiding van zeker 20.000 personen rekening gehouden moet worden. Het totaal zal hierdoor op kunnen lopen tot 47.500 extra personen/asielzoekers. Ook deze ontwikkeling zal voor veel extra kosten zorgen zoals inburgering, ziektekosten, onderwijs, kinderbijslag enz.

Van de 5900 personen die afgewezen werden in het kader van de generaal pardonregeling zijn 1500 personen niet teruggekeerd en zullen ingevolge de 'Buitenschuld Regeling' alsnog een verblijfsstatus krijgen. Ook dit aantal zal groeien d.m.v. gezinshereniging. Hierdoor nadert het aantal nieuwe burgers al snel de 50.000.

Tenslotte nog een verontrustende opmerking van de voorzitter van de Taskforce Huisvesting Statushouders:

"In het uiterste geval kan de provincie gemeentes dwingen aan de huisvestingseisen voor eind 2009 te voldoen door woningen te huren of op te kopen en de kosten daarvan op de betrokken gemeente verhalen, of het Ministerie van VROM zal op eigen kosten huizen gaan opkopen."

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2007–2008

I

31 018 Regeling afwikkeling oude Vreemdelingenwet

Nr. 33

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN JUSTITIE

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 1 februari 2008

In vervolg op mijn brief van 25 september 2007 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 018, nr. 27) informeer ik u, mede namens de Minister van Justitie en de Minister voor Wonen, Wijken en Integratie, over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de Regeling ter afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet. Overeenkomstig de afspraak met uw Kamer zal ik in het vervolg in de Rapportage Vreemdelingenketen halfjaarlijks verslag doen van de voortgang van de Regeling en de uitvoering van het akkoord met de VNG.

Met deze brief is tevens de toezegging van de Minister voor Wonen, Wijken en Integratie tijdens het AO krachtwijken van 9 oktober 2007 (kamerstuk 30 995, nr. 39) nagekomen om de Kamer te informeren over de voortgang van de huisvesting van de statushouders die onder de afhandeling van de oude Vreemdelingenwet vallen en de activiteiten van de Taskforce Huisvesting Statushouders terzake.

1. Proces vergunningverlening

Op 15 juni 2007 is de Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) gestart met de uitvoering van de ambtshalve beoordeling van de dossiers van vreemdelingen behorende tot de doelgroep van de Regeling. Zoals uw Kamer bekend is, betreft dit vreemdelingen die voor 1 april 2001 asiel hebben aangevraagd en sindsdien in Nederland hebben verbleven en voor wie de vastgestelde contra-indicaties niet gelden (artikel 1F Vluchtelingenverdrag, criminele antecedenten, meervoudig onjuist verklaren over de identiteit, of het niet hebben van ononderbroken verblijf in Nederland).
De uitvoering van de Regeling verloopt voorspoedig. Het aantal vreemdelingen dat in het bezit wordt gesteld van een verblijfsvergunning zal naar verwachting in totaal rond de 27 500 personen bedragen (inclusief de vreemdelingen voor wie de burgemeester een verklaring heeft ingediend). Dit is binnen de marge van de bij de vaststelling van de Regeling uitgesproken verwachting.

KST115009
0708tkkst31018-33
ISSN 0921 - 7371
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2008

Voor ongeveer 5 000 vreemdelingen die niet meer bekend zijn bij de IND is door de gemeenten een burgemeesterverklaring aangeleverd. Met behulp van deze verklaringen worden door de IND de zaken beoordeeld van het deel van de doelgroep dat uit het zicht van de IND is geraakt, maar nog wel in Nederland verblijft. De IND beoordeelt de zaken op contra-indicaties en beoordeelt of deze vreemdelingen op grond van de Regeling voor verblijf in aanmerking komen. Meer dan de helft van deze zaken is inmiddels beoordeeld. Het aandeel van de vreemdelingen met een burgemeesterverklaring, dat op grond van contra-indicaties niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning, wijkt niet af van het aandeel van de groep dat reeds bekend was bij de IND.

Op peildatum 21 januari 2008 heeft de IND van bijna 25 000 vreemdelingen de dossiers beoordeeld en aan hen een aanbiedingsbrief verstuurd, aangezien zij voldeden aan de voorwaarden van de Regeling. Ongeveer 21 000 vreemdelingen hebben het aanbod van de IND ook reeds geaccepteerd. Bij het accepteren van het aanbod geeft de vreemdeling tevens aan zijn lopende procedures te willen intrekken. Eind 2007 waren er ongeveer 17 500 procedures ingetrokken. Het betreft zowel bestuurlijke als andere juridische procedures.

In totaal is op peildatum 21 januari 2008 van circa 5 000 vreemdelingen geoordeeld dat zij niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning op grond van de Regeling. Het gaat hier om zowel vreemdelingen die bij het Centraal orgaan Opvang Asielzoekers (COA) als in gemeenten verblijven. In ruim 40% van deze gevallen is door de IND vastgesteld dat de vreemdeling niet ononderbroken in Nederland heeft verbleven. Overige contra-indicaties die zijn aangetroffen betreffen onder meer artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag (oorlogsmisdadigers), criminele antecedenten en het verscheidene malen een onjuiste identiteit hebben opgegeven.

2. Terugkeer

Van de hierboven genoemde circa 5 000 vreemdelingen aan wie op grond van de Regeling geen verblijf wordt verleend zijn circa 1 500 vreemdelingen nog niet verwijderbaar, bijvoorbeeld vanwege lopende procedures of een medische indicatie.

De Dienst Terugkeer & Vertrek (DT&V) neemt het vertrek ter hand van vreemdelingen die niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning in het kader van de Regeling en geeft daarbij prioriteit aan de vreemdelingen die verwijderbaar zijn. Het individuele dossier wordt ingebracht en besproken in de Lokale Terugkeer Overleggen, waarin de DT&V, het Centraal orgaan opvang Asielzoekers (COA) en de vreemdelingenpolitie participeren. Op basis van de agenda kunnen ook de Internationale Organisatie voor Migratie (IOM) en gemeenten aansluiten.
Gedurende het vertrektraject let de DT&V op schrijnende omstandigheden, buitenschuld-criteria, mensenhandel en medische omstandigheden.

Ten aanzien van vreemdelingen met minderjarige kinderen die bij het COA en in de gemeentelijke opvang verblijven, maar niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning en verwijderbaar zijn, geldt dat zij na beëindiging van de opvangvoorzieningen, voor een periode van maximaal 12 weken op grond van de vrijheidsbeperkende maatregel ex artikel 56 Vreemdelingenwet 2000 geplaatst kunnen worden in een vrijheidsbeperkende locatie, gedurende welke de DT&V actief werkt aan het vertrek.

3. Opvang en huisvesting

Bij de aanvang van de Regeling, op 15 juni 2007, verbleven ongeveer 15 000 vreemdelingen die tot de doelgroep behoren in de opvang van het COA.
Volgens de afspraken in het bestuursakkoord dienen deze vreemdelingen uiterlijk op 1 januari 2010 te zijn uitgestroomd. Enerzijds wordt hiervoor gezorgd door middel van de taakstelling huisvesting door gemeenten, anderzijds door de terugkeer van vreemdelingen die niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning in het kader van de Regeling. Sinds de start van de Regeling zijn er reeds 4 500 vreemdelingen van de doelgroep uitgestroomd uit de centrale opvang als gevolg van huisvesting en vertrek.

Voor wat betreft de huisvesting van personen die in het kader van de Regeling in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning is uitgegaan van een verwachte omvang van 25 000–30 000 personen, die volgens het met de VNG gesloten bestuursakkoord in 2,5 jaar tijd gehuisvest moeten worden. Aangezien ten tijde van het vaststellen van de huisvestingstaakstellingen voor het tweede halfjaar van 2007 en het eerste halfjaar van 2008 de uiteindelijke omvang van de doelgroep nog niet bekend was, zijn hiervoor indicatieve taakstellingen vastgesteld en wel van 5 000 te huisvesten statushouders per betrokken halfjaar.

Sinds de start van de Regeling tot en met december 2007 zijn door de gemeenten circa 3 400 vreemdelingen gehuisvest die een verblijfspas op grond van de Regeling hebben gekregen. Gelet op het huisvestingstempo in de laatste twee maanden van 2007 wordt verwacht dat de achterstand ten aanzien van de taakstelling voor de tweede helft van 2007 in de loop van 2008 zal worden ingehaald. Vóór 1 april 2008 zal de prognose van het te verwachten aantal te huisvesten statushouders voor het tweede halfjaar van 2008 bekend gemaakt worden.

Op dit moment is er geen indicatie dat uitvoering van de Regeling een nadelig effect heeft op de beschikbaarheid van woonruimte voor de huisvesting van de personen die op grond van de nieuwe Vreemdelingenwet zijn toegelaten. De reguliere taakstelling die voor de tweede helft van 2007 gold voor deze groep, is ruimschoots gerealiseerd. Daarmee is wederom ingelopen op de achterstand die in eerdere jaren was ontstaan.

Om goede regie te houden op de huisvesting is per 1 november 2007 de Taskforce Huisvesting Statushouders gestart onder voorzitterschap van de heer Nijpels. Zoals uw Kamer bekend is, ondersteunt de Taskforce gemeenten en corporaties in hun taak tot huisvesting van de onder de Regeling vallende groep. De Taskforce volgt positief kritisch de inspanningen van gemeenten en corporaties en ondersteunt hen daar waar nodig. De Taskforce legt in 2008 aan de hand van de in de afgelopen periode behaalde resultaten gemeentebezoeken af en destilleert daaruit de succes- en faalfactoren. Mede via de website van de Taskforce (www.huisvesting-statushouders.nl) wordt de informatie breed gedeeld en kunnen gemeenten op deze wijzen leren van elkaar.

5. Inburgering

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) en de Minister voor Wonen, Wijken en Integratie hebben afspraken gemaakt over de inburgering van statushouders. Op grond van het beschikbare budget is voor gemeenten € 4 480 per persoon beschikbaar. Uitgangspunt is dat de inburgering start zodra het pasje wordt uitgereikt. Statushouders die in de centrale opvang van het COA verblijven kunnen met behulp van een PVB

(persoonsvolgend budget) starten met de inburgering. Het PVB wordt beheerd door de Informatie Beheer Groep en bedraagt € 4480,–. Het inburgeringsprogramma moet in modulaire vorm worden ingekocht bij gekeurmerkte instellingen. Na uitplaatsing kan het inburgeringsprogramma met dit PVB in de gemeenten worden voortgezet.

Door zowel de verantwoordelijke bewindspersonen als door betrokken organisaties wordt er hard aan gewerkt om de vergunninghouders zo snel mogelijk te laten participeren op de arbeidsmarkt. Zo zijn door de Centrale organisatie voor Werk en Inkomen (CWI), COA en VluchtelingenWerk Nederland (VWN) afspraken gemaakt om binnen 2 jaar ca. 3000 vergunninghouders in het kader van de Regeling naar werk te begeleiden. Voor de CWI-vestigingen waar een opvangcentrum in het werkgebied gevestigd is, worden 40 formatieplaatsen ter beschikking gesteld. Gemeenten kunnen daarmee al een aanvang met de reïntegratie maken voordat uitplaatsing uit de centrale opvang is geschied (vanaf het moment dat de verblijfsvergunning is verleend).

6. Kosten

In mijn brief van 24 oktober 2007 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 018, nr. 31) heb ik uw Kamer geïnformeerd over de financiële aspecten van de Regeling. Zoals uw Kamer bekend is, zijn tot dusver de volgende kosten geraamd:
- € 55 mln. ter compensatie van de uitvoeringskosten door gemeenten (eenmalig bedrag te verdelen over 2008 en 2009);
- € 60 mln. voor de inburgering van statushouders;
- € 10 mln. uitvoering regeling door de IND;
- € 204 mln. voortgezette opvangkosten door het COA (2007–2009).

De ontwikkeling van de kosten en besparingen in het kader van de Regeling wordt nauwlettend gevolgd.

Bij brief van 17 december 2007 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 018, nr. 32) heeft de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) uw Kamer geïnformeerd over de gevolgen van de Regeling voor de bijstand.
De raming van SZW betreft 40 à 50 miljoen euro per jaar tot en met 2010. Daarna daalt dit bedrag, vooral omdat mensen aan het werk gaan. Het is van belang hierbij op te merken dat ook zonder de Regeling een aanzienlijk deel van de doelgroep in aanmerking zou zijn gekomen voor een verblijfsvergunning, en daarmee een aanspraak zou hebben gedaan op de voorzieningen.

Zoals ik eerder heb aangegeven bestaat er op dit moment geen concreet beeld van de gevolgen van de Regeling voor de mate waarin daadwerkelijk beroep wordt gedaan op de algemene bijstand. Daarom wordt thans in afstemming met de Staatssecretaris van SZW nagegaan of het mogelijk is om aan de hand van een bestand van de IND via SUWI[1]-net het beroep op de bijstand door de doelgroep na te gaan. Zodra de uitkomsten van deze bestandsvergelijking beschikbaar zijn, zullen deze door de Staatssecretaris van SZW met uw Kamer gedeeld worden.

7. Uitvoering van het bestuursakkoord met de VNG

Met het op 25 mei 2007 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 018, nr. 2, bijlage) gesloten bestuursakkoord met de VNG zijn de randvoorwaarden bepaald voor de afwikkeling van de oude Vreemdelingenwet. Daarbij geldt ten eerste dat Rijk en gemeenten zich maximaal inspannen om de Vreemdelingenwet 2000 (Vw 2000) overeenkomstig al haar doelstellingen uit te voeren. Ten tweede geldt dat Rijk en gemeenten de

[1] Structuur Uitvoering Werk en Inkomen.

achterstanden zoals die bij de oude Vreemdelingenwet zijn ontstaan, niet meer laten ontstaan.

In het bestuurlijk overleg van 28 januari jl. hebben de VNG en ik vastgesteld dat de afwikkeling van de Regeling (inclusief de huisvesting) voorspoedig verloopt. Daarbij hebben we geconstateerd dat – overeenkomstig de gemaakte afspraken – prioriteit moet worden gelegd bij de terugkeer van afgewezen asielzoekers. Het terugkeer- en opvangbeleid zal conform de Vw 2000 worden gehandhaafd. Doel is om vreemdelingen te laten vertrekken naar hun land van herkomst, zo mogelijk zelfstandig en desnoods gedwongen. Het terugkeerproces, inclusief het beëindigen van voorzieningen, wordt doorgezet ten aanzien van die uitgeprocedeerde asielzoekers – afvallers van de Regeling én vreemdelingen die onder de Vw 2000 een eerste asielaanvraag hebben ingediend – op wie dat van toepassing is. De voorzieningen van vreemdelingen die daar geen recht op hebben zullen worden beëindigd.

Om zo veel mogelijk te voorkomen dat in dit proces uitgeprocedeerde asielzoekers na afloop van de vertrektermijn op straat terecht komen, kunnen vreemdelingen op grond van een vrijheidsbeperkende maatregel ex artikel 56 Vreemdelingenwet 2000 geplaatst worden in een vrijheidsbeperkende locatie. Net als ik dat reeds voor gezinnen met minderjarige kinderen heb ingevoerd, zal dit voor een periode van maximaal 12 weken gelden. Overigens geldt de maatregel primair voor die vreemdelingen die verwijderbaar zijn. Daarnaast ben ik voornemens uitgeprocedeerde asielzoekers die aan hun vertrek werken te ondersteunen met een herintegratiebijdrage in geval van zelfstandige terugkeer naar het land van herkomst.

Bij de uitvoering van het terugkeerbeleid speelt de DT&V een centrale rol. De DT&V zal hierbij bijzondere aandacht hebben voor kwetsbare groepen. Voorafgaande aan het beëindigen van de voorzieningen worden gemeenten door de DT&V actief betrokken. Dit gebeurt onder meer via de lokale terugkeeroverleggen. De DT&V en gemeenten zullen elkaar bij de uitvoering van het terugkeerbeleid optimaal informeren en ondersteunen.

Het kabinet werkt momenteel aan verbetering van de toelatingsprocedure asiel en aanvullende maatregelen ter bevordering van de effectiviteit van het terugkeerbeleid. Zoals afgesproken in het bestuursakkoord is de VNG – evenals een groot aantal andere instanties – hierover geconsulteerd. In het bijzonder zal hierbij aandacht zijn voor het probleem dat gemeenten in de praktijk worden geconfronteerd met uitgeprocedeerde asielzoekers die nog rechtmatig in Nederland verblijven maar geen recht meer hebben op opvangvoorzieningen. Ik zal de Kamer uiterlijk vóór het zomerreces informeren over deze maatregelen.

In het kader van de voorgenomen maatregelen zal ik in het voorjaar samen met de VNG een conferentie organiseren met de bij het terugkeerproces betrokken organisaties en NGO's. Tijdens deze conferentie zal onder meer aandacht zijn voor initiatieven van gemeenten en NGO's op het gebied van terugkeer en herintegratie. Het doel is te bezien of en hoe deze initiatieven ondersteunend kunnen zijn aan de inspanningen van de DT&V en het COA.

De staatssecretaris van Justitie,
N. Albayrak

beschikt evenmin over gegevens in hoeveel gevallen er geen verklaring is opgesteld.
De burgemeestersverklaring die door de IND wordt ontvangen, is een feitelijke verklaring omtrent het ononderbroken verblijf van de vreemdeling in Nederland. Na ontvangst van de verklaring richt de ambtshalve toets van de IND zich mede op de beoordeling in het kader van de contra-indicaties die zijn neergelegd in de Regeling.
Met deze werkwijze wordt uitvoering gegeven aan de bepaling in het bestuursakkoord, met handhaving van het onderscheid in de verantwoordelijkheden van de IND en de betrokken burgemeesters. De IND is als toelatingsorganisatie belast met de ambtshalve beoordeling van de voorwaarden (incl. contra-indicaties) zoals die zijn neergelegd in de Regeling; de verklaring van de burgemeester strekt ertoe gegevens aan te dragen van vreemdelingen die onder de Regeling kunnen vallen en ziet dus enkel op het ononderbroken verblijf in Nederland van de vreemdeling gedurende 2006.

Ik kan in antwoord op de vraag van de VVD-fractie meedelen dat ongeveer 3 850 personen die een aanbod op grond van de Regeling hebben ontvangen, de mogelijkheid van herstel van de identiteit is geboden omdat eerder in rechte de juistheid van de gestelde identiteit is tegengeworpen. In het merendeel van de zaken is de identiteit niet hersteld, onder meer omdat de vreemdeling heeft aangegeven te persisteren in de eerder opgegeven identiteit. In ongeveer 800 gevallen is sprake geweest van identiteitsherstel overeenkomstig de Regeling.

Voorts vragen deze leden hoeveel personen – al dan niet met een burgemeestersverklaring – wegens contra-indicaties niet voorzien worden van een verblijfsvergunning.

In reactie hierop kan ik aangeven dat op peildatum 6 mei 2008 in totaal van ongeveer 5 900 vreemdelingen op grond van een contra-indicatie is geoordeeld dat zij niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning op grond van de Regeling. Hier zijn ongeveer 800 vreemdelingen inbegrepen ten behoeve van wie een burgemeestersverklaring is afgegeven. Het aandeel van de groep vreemdelingen die via de burgemeestersverklaring bij de IND is aangemeld en die op grond van contra-indicaties niet in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning, wijkt percentueel niet af van het aandeel van de groep die reeds bekend was bij de IND.

Zij vragen voorts of ik kan aangeven of het genoemde aantal van 25 000 vreemdelingen van wie de dossiers door de IND zijn beoordeeld, inclusief de 5 000 personen is waarvoor burgemeestersverklaringen zijn aangeleverd.
Hierop kan ik melden dat op peildatum 6 mei 2008 aan in totaal ruim 26 800 vreemdelingen die behoren tot de doelgroep van de Regeling, door de IND een aanbod op grond van de Regeling is gedaan. Ruim 22 600 vreemdelingen waren al bekend bij de IND en ruim 4 200 vreemdelingen zijn middels een burgemeestersverklaring aangemeld.
Verder willen de leden van de VVD-fractie weten of het genoemde aantal van 5 000 vreemdelingen waarvan is geoordeeld is dat zij niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning inclusief de vreemdelingen is voor wie burgemeestersverklaringen zijn aangeleverd.
Ten antwoord meld ik dat in totaal op peildatum 6 mei 2008 van ongeveer 5 900 vreemdelingen is geoordeeld dat zij niet in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning op grond van de Regeling. Ongeveer 5 100 vreemdelingen waren al bekend bij de IND en in 800 gevallen betrof het vreemdelingen die middels een burgemeestersverklaring zijn aangemeld.

Deze leden vragen voorts naar de verdeling van de 27 500 vreemdelingen die op grond van de Regeling een verblijfsvergunning hebben gekregen over de verschillende leeftijdscategorieën.
Van de 26 800 vreemdelingen aan wie op grond van de Regeling een aanbod voor een verblijfsvergunning is gedaan, is de verdeling over de verschillende leeftijdscategorieën als volgt:
- 12 jaar of jonger: 19%;
- tussen de 12 en 18 jaar: 8%:
- tussen de 18 en 65 jaar 71%: - 20% = 59% max.
- 65 jaar en ouder: 2%.

De leden van de GroenLinks-fractie ontvangen graag een overzicht van de praktische problemen in het proces van de vergunningverlening tot nu toe, en van de oplossingen die hiervoor zijn bedacht.
In reactie hierop kan ik aangeven dat van de zijde van de gemeenten relatief veel vragen zijn gesteld over de volgende onderwerpen:
- de positie van kinderen van vreemdelingen die op grond van de Regeling een verblijfsvergunning hebben gekregen en die ná 13 december 2006 zijn geboren;
- het moment van uitreiken van het verblijfsdocument;
- de procedure omtrent het herstel van de identiteit en/of nationaliteit en het moment van de inschrijving in het GBA.

In deze gevallen is door de IND contact gezocht met de gemeenten en is een praktische oplossing aan de hand gedaan. Daarnaast is in verschillende situaties een brief van het Rijk en de VNG naar alle gemeenten uitgegaan met suggesties hoe te handelen.

Rondom het afwijzen van een verblijfsvergunning op grond van het niet voldoen aan het criterium van ononderbroken verblijf in Nederland, vragen de leden van de GroenLinks-fractie hoe strikt dit criterium precies wordt gehanteerd.
Zoals ik eerder in het debat op 7 juni 2007 de Kamer heb meegedeeld, is waar mogelijk gekeken naar de intentie die iemand heeft om naar het buitenland te reizen. Iemand die de intentie had om zich in een ander land te vestigen en dat door de autoriteiten van dat land verhinderd zag, valt niet onder de Regeling. De IND heeft, voor zover dat uit de dossiers bleek, rekening gehouden met dit soort situaties. Dit betekent ook dat het zich houden aan de meldingsplicht niet automatisch leidt tot het niet tegenwerpen van onderbroken verblijf. Er kan immers sprake van zijn geweest dat, hoewel aan de meldingsplicht werd voldaan, er toch pogingen werden gedaan zich in een ander land te vestigen.

Voorts vragen de leden van de GroenLinks-fractie hoe is omgegaan met de tegenwerping van artikel 1F van het Vluchtelingenverdrag.
De toegezegde brief over het kabinetsstandpunt inzake artikel 1F Vluchtelingenverdrag is vertraagd, doordat een uitgebreide analyse nodig bleek, waarbij rekening wordt gehouden met al wat onder andere in uw Kamer en door belangenorganisaties naar voren is gebracht. De brief zal voor 1 juni 2008 aan uw Kamer worden gestuurd.
De aard en de ernst van feiten die vallen onder artikel 1F Vluchtelingenverdrag maken dat het met het oog op het belang van de openbare orde niet verantwoord is om in afwachting van de betreffende brief dit artikel niet toe te passen dan wel in deze zaken niet over te gaan tot uitzetting, uiteraard mits is geoordeeld dat artikel 3 EVRM niet aan uitzetting in de weg staat. Ik heb uw Kamer dit eerder gemeld tijdens het debat over de regeling op 7 juni 2007 en in antwoord op kamervragen (KV 2070815210, d.d. 24 april 2008).

3. Terugkeer

Naar aanleiding van de vraag van de leden van de CDA-fractie tegen welke praktische uitvoeringsproblemen de DT&V aanloopt en wanneer concrete terugkeerresultaten van de DT&V tegemoet kunnen worden gezien, hecht ik eraan te benadrukken dat met de uitvoering van de Regeling een wezenlijke start is gemaakt om uitvoeringsproblemen in de terugkeer in den brede te verminderen.

Ten aanzien van de praktische ervaringen en problemen bij terugkeer van deze groep die niet in aanmerking is gekomen voor verblijf op grond van de Regeling meld ik uw Kamer het volgende. De Regeling beoogde een oplossing te bieden voor de uitzichtloze situatie waarin een grote groep ex-asielzoekers was komen te verkeren. Het Kabinet heeft er bewust voor gekozen om de Regeling conform het Coalitieakkoord niet open te formuleren maar duidelijke en strikte criteria te hanteren. Deze criteria zijn u bekend. Een aanzienlijk deel van de vreemdelingen dat niet in aanmerking is gekomen voor verblijf op grond van de Regeling, bestaat uit vreemdelingen ten aanzien van wie contra-indicaties bestaan in de sfeer van de openbare orde of nationale veiligheid. Deze groep bestaat uit ruim 1 250 vreemdelingen. Voorts geldt voor een groep dat artikel 1F Vluchtelingenverdrag van toepassing is. De effectuering van de terugkeer van deze groep is moeilijk. Ongeveer 250 vreemdelingen hebben meervoudig onjuist verklaard over de nationaliteit en/of identiteit. Bij deze vreemdelingen geldt dat niet vast staat bij welk land de terugkeer dient te worden geëffectueerd en verloopt uiteraard ook de aanvraag voor de laissez-passer extra moeilijk.
Door deze vreemdelingen expliciet te hebben uitgesloten van de Regeling, blijft een groep vreemdelingen over van wie op voorhand duidelijk is dat zij de grootste terugkeerinspanningen vergen. De meesten van hen beschikken niet over documenten. Het verkrijgen van documenten ten behoeve van het vertrek van deze vreemdelingen van ambassades is onder normale omstandigheden al verre van eenvoudig. Daarenboven geldt dat het hier gaat om een categorie vreemdelingen die veelal lange tijd, al dan niet illegaal, in Nederland verblijven en afkomstig zijn uit landen waarnaar gedwongen terugkeer soms moeizaam verloopt. De mogelijkheid voor financiële ondersteuning van vrijwillige terugkeer is voorts voor deze groep op grond van de huidige regelingen beperkt. Deze aspecten maken dat de terugkeer van deze groep moeilijker is dan andere groepen niet rechtmatig verblijvende vreemdelingen.

In antwoord op de vraag wanneer er concrete terugkeerresultaten van de DT&V tegemoet gezien mogen worden, antwoord ik uw Kamer als volgt.

Vanaf maart 2008 is de instroom van in totaal ongeveer 3 500 terugkeerdossiers vanuit de IND naar de DT&V goed op gang. In aansluiting daarop is het casemanagement toegepast om het perspectief van de vreemdeling op terugkeer te richten, waarna over wordt gegaan tot de drie maanden durende intensieve terugkeerbegeleiding in een vrijheidsbeperkende locatie. Dat terugkeer van deze groep weliswaar moeilijk, maar niet onmogelijk is blijkt uit het feit dat nu reeds ongeveer 180 vreemdelingen aantoonbaar zijn vertrokken (peildatum 8 mei 2008).

De aanvullende maatregelen ter verbetering van de toelatingsprocedure asiel en het opvang- en terugkeerbeleid worden momenteel uitgewerkt. Hierbij is de VNG – evenals een groot aantal andere (maatschappelijke) instanties – uitgebreid geconsulteerd. In mijn brief van 1 februari jl. (Kamerstukken II, vergaderjaar 2007–2008, 31 018, nr. 33) heb ik, vooruitlopende hierop, uw Kamer gemeld een aantal maatregelen te nemen om het terugkeerbeleid effectiever te maken.

JU

Prognose aantal te huisvesten vergunninghouders en statushouders

25 maart 2008/Nr. DDS/5526100
Directoraat-generaal Wetgeving, Internationale Aangelegenheden en Vreemdelingenzaken

De Staatssecretaris van Justitie,
Gelet op artikel 60b, tweede en vierde lid, van de Huisvestingswet;

Maakt bekend:

Het aantal personen in wier huisvesting in de periode van 1 juli 2008 tot en met 31 december 2008 naar verwachting zal dienen te voorzien, als bedoeld in artikel 60b, eerste lid, van de Huisvestingswet en onverminderd eerdere wettelijke taakstellingsverplichtingen, bedraagt:
– voor de reguliere (deel)taakstelling huisvesting vergunninghouders 3.300 personen en
– voor de (deel)taakstelling huisvesting statushouders 17.500 personen.
In afwijking van de gebruikelijke halfjaarlijkse periode geldt voor deze (deel)taakstelling een realiseringstermijn tot en met eind 2009.

De Staatssecretaris van Justitie,
N. Albayrak.

Toelichting

Deze bekendmaking betreft het aantal te huisvesten vergunninghouders en statushouders in de periode 1 juli 2008 tot en met 31 december 2008. In verband met het op 25 mei 2007 tussen de VNG en het Rijk gesloten bestuursakkoord en de op 15 juni 2007 in werking getreden Regeling ter afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet is vanaf het tweede halfjaar van 2007 – naast de reguliere taakstellingsprognose voor vergunninghouders – voor deze doelgroep sprake van een aparte prognose voor, respectievelijk (deel)taakstelling van het aantal personen (statushouders) die naar verwachting in de komende periode in de gemeenten moeten worden gehuisvest. Onderstaand wordt nader op beide(deel)prognoses ingegaan.

Prognose aantal te huisvesten vergunninghouders
Het gaat hier om personen die op grond van de Vreemdelingenwet 2000 een verblijfsvergunning ontvangen en volgens de 'reguliere'(deel)taakstelling in de gemeenten moeten worden gehuisvest. Het betreft de huisvesting van vergunninghouders die in de centrale opvang zitten dan wel vergunninghouders die in aanmerking komen voor de huisvestingstaakstelling en aan wie op grond van de Vreemdelingenwet 2000 een vergunning voor bepaalde tijd asiel is verleend dan wel van vergunninghouders wier asielgerelateerde verblijfstitel sinds het tijdstip van inwerkingtreding van de Vreemdelingenwet 2000 onder de reikwijdte van de taakstellingensystematiek van de Huisvestingwet valt.
De prognose is berekend aan de hand van de verwachting van het aantal nieuwe personen dat een verblijfsvergunning krijgt en het aantal vergunninghouders dat naar verwachting op 1 juli 2008 nog in de opvang verblijft om te worden uitgeplaatst.
De huisvestingstaakstelling voor de komende taakstellingsperiode bedraagt voor deze doelgroep aldus 3.300 te huisvesten vergunninghouders.
Gezien de wettelijke systematiek blijven niet-gerealiseerde taakstellingen uit vorige perioden onverminderd van kracht en zullen de hiermee gemoeid zijnde huisvestingsplaatsen alsnog moeten worden geleverd. Mocht er per 1 juli 2008 sprake zijn van een achterstand op de taakstelling van de 1e helft van 2008, dan dient deze achterstand te worden toegevoegd aan de (deel)taakstelling voor de tweede helft van 2008.

Opgemerkt wordt dat, gebaseerd op het huidige inzicht, gedurende de periode 1 januari tot en met 30 juni 2009 naar verwachting 3.300 nieuwe vergunninghouders van huisvesting in de gemeenten dienen te worden voorzien. Bij deze omvang is geen rekening gehouden met nog voorafgaande aan deze periode van kracht zijnde huisvestingsverplichtingen.

Prognose aantal te huisvesten statushouders
Het gaat hier om personen die op grond van de Regeling 'afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet' alsnog een verblijfsvergunning ontvangen en volgens de tijdelijke (deel)taakstelling huisvesting statushouders de komende perioden in de gemeenten moeten worden gehuisvest. Zowel de (deel)taakstelling voor het tweede halfjaar van 2007 als die voor het eerste halfjaar van 2008 zijn indicatief vastgesteld op elke halfjaar 5.000 te huisvesten statushouders. Thans is er goed inzicht op de feitelijke omvang van de doelgroep die onder de Regeling zal komen te vallen, waardoor de totale omvang van de doelgroep kan worden bepaald. Het gaat naar verwachting om een doelgroep van 27.500 statushouders, zoals verwoord in mijn brief van 1 februari 2008 aan de Tweede Kamer over de stand van zaken met betrekking tot de uitvoering van de Regeling (TK, vergaderjaar 2007-2008, 31018, nr. 33). Hierdoor kan tevens het resterende aantal te verwachten statushouders voor de (deel)taakstelling statushouders voor de gehele looptijd van de Regeling worden bepaald. Op deze duidelijkheid is ook door de gemeenten en de betrokken organisaties aangedrongen. Mede daarom wordt de resterende (deel)taakstelling thans bekend gemaakt.
Het gaat qua resterende (deel)staakstelling dus nog om 17.500 personen die van huisvesting moeten worden voorzien. Hierbij wordt benadrukt dat weliswaar een prognose voor het tweede halfjaar van 2008 wordt gepubliceerd, maar dat bij de realisering ervan het Rijk zich ervan bewust is, dat in het bestuursakkoord van mij met de VNG inzake het vreemdelingenbeleid van 25 mei 2007 is afgesproken dat de statushouders uiterlijk 2 jaar na toekenning van hun vergunning adequaat moeten worden gehuisvest; het Rijk en de VNG streven ernaar dit proces uiterlijk eind 2009 af te ronden.

Gezien de wettelijke systematiek

blijven niet-gerealiseerde taakstellingen uit vorige perioden onverminderd van kracht en zullen de hiermee gemoeid zijnde huisvestingsplaatsen alsnog moeten worden geleverd. Mocht er per 1 juli 2008 sprake zijn van een achterstand op de taakstelling van de 1e helft van 2008, dan dient deze achterstand te worden toegevoegd aan de resterende taakstelling.
Overigens zijn per de peildatum van 1 maart 2008 in totaal 6.444 statushouders door de gemeenten gehuisvest. Er dienen derhalve vanaf deze datum t/m eind 2009 naar verwachting nog 21.056 statushouders op grond van de Regeling 'afwikkeling nalatenschap oude vreemdelingenwet' te worden gehuisvest.

De gemeenten, toezichthouders en andere ketenpartners zullen over de huisvestingstaakstelling voor vergunninghouders en over de huisvestingstaakstelling voor statushouders nog in een afzonderlijke circulaire van de Minister voor Wonen, Wijken en Integratie en mij op de hoogte worden gebracht.

ELSEVIER.NL

Nederland

'Huisvesting pardon-illegalen op schema'

vrijdag 15 augustus 2008 11:17

Meer dan 10.000 uitgeprocedeerde asielzoekers die dankzij het generaal pardon in Nederland mochten blijven, hebben inmiddels een eigen huis gekregen.

Dat zegt Ed Nijpels, voorzitter van de 'Taskforce Huisvesting Statushouders', in dagblad Trouw. Volgens hem ligt daarmee de huisvesting van de 'generaal pardonners' op schema.

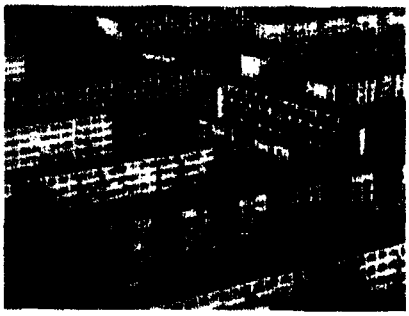

In de Randstad loopt de huisvesting van de pardon-illegalen achter

De gemeenten hebben tot uiterlijk 31 december 2009 de tijd om de in totaal 27.500 pardonners te voorzien van een huis. Enkele gemeenten, zoals Goes, Middelburg, Slochteren en Appingedam zijn nu al klaar met het huisvesten van al hun asielzoekers die onder de regeling vallen.

Enschede heeft zelfs voor meer pardon-illegalen een huis gevonden dan de opdracht was (322 in plaats van 266). De stad was ook als eerste klaar met de huisvesting.

Niet zo voorspoedig

In de Randstad loopt de huisvesting niet zo voorspoedig. De regio heeft een veel sterkere aantrekkingskracht op asielzoekers dan de rest van het land en heeft dan ook veel meer pardon-illegalen om te huisvesten.

Vooral Amsterdam heeft het zwaar; de stad moet 1.222 oude illegalen van een huis voorzien. Dit is niet zo gemakkelijk, gezien de zeer krappe woningmarkt in de hoofdstad. Inmiddels hebben nu 337 asielzoekers een huis.

Opkopen

Mocht een gemeente nou echt achterblijven met de huisvesting, dan kan de 'Taskforce' ingrijpen . Het ministerie van Volkshuisvesting zal dan op eigen kosten huizen opkopen voor de oude asielzoekers.

Door Claudia van Zanten

© Elsevier

ELSEVIER.NL

Nederland

Enschede als eerste klaar met huisvesting pardon-illegalen

maandag 4 augustus 2008 14:30

De gemeente Enschede heeft de 'eer' om als eerste grote stad te hebben voldaan aan de taakstelling van de overheid om binnen twee jaar de asielzoekers die in juni vorig jaar een generaal pardon kregen, te huisvesten.

In Enschede gaat het om 322 asielzoekers die nu allemaal definitief zijn gehuisvest.

Albayrak en haar pardon-illegalen

Inburgering

'Dat is vooral te danken aan de samenwerking tussen gemeente, woningcorporaties en hulpverleners in Het Werkplein. Dit is één loket voor scholing, inburgering, werk en uitkering,' aldus wethouder Ed Wallinga maandag.

De illegalen die onder het generaal pardon vallen worden begeleid door taalcoaches. 'Consulenten' helpen bij de woninginrichting en betaling van de huur.

Expertise

Enschede wil haar 'expertise' bij het huisvesten van de asielzoekers beschikbaar stellen aan andere gemeenten die nog bezig zijn met het regelen van huisvesting, scholing en werk voor de groep pardon-illegalen.

Het generaal pardon kost naar schattingen tot 2009 al meer dan 1 miljard euro.

Lees ook het Elsevier-commentaar Sleep pardon-illegalen niet naar uitkeringsloket!

Door Robin van der Kloor

© Elsevier

ELSEVIER.NL

Nederland

Amsterdam: 1.000 huizen voor pardon-illegalen

woensdag 24 oktober 2007 13:22

Ondanks de grote woningnood in Amsterdam, reserveert de gemeente duizend huizen voor de Amsterdamse illegalen die onder het generaal pardon vallen. Zij krijgen een inschrijfduur van zes jaar mee als ze zich inschrijven bij Woningnet.

Daardoor komen ze snel in aanmerking voor een sociale huurwoning, waar je in Amsterdam normaal gesproken jaren op moet wachten. Vandaag overhandigde wethouder Tjeerd Herrema (Volkshuisvesting, PvdA) de eerste huissleutel aan een Amsterdams gezin dat onder de pardonregeling valt.

De eerste immigranten die een huis van de gemeente Amsterdam krijgen

In Amsterdam heerst grote woningnood: maandag waarschuwde een initiatiefgroep - van onder andere projectontwikkelaars, woningcorporaties, en de grote steden in de Randstad - nog dat er miljarden nodig zijn om het grote tekort aan betaalbare huizen in Amsterdam en de rest van de Randstad aan te pakken.

Illegaal

Maar gemeentewoordvoerder Stefan Rutte zegt tegen elsevier.nl dat er voor de Amsterdammers die al ingeschreven staan 'voldoende woningen' overblijven. Jaarlijks komen er volgens hem zo'n 11.000 woningen vrij bij de Amsterdamse woningcorporaties.

Wel erkent hij dat sommige Amsterdammers 'misschien wat langer' op een betaalbare huurwoning moeten wachten.

Of de Amsterdamse pardon-illegalen - die voor 1 april 2001 een eerste asielaanvraag hebben ingediend - niet al onderdak hebben, weet Rutte niet: sommige asielzoekers zitten in asielzoekercentra, anderen wonen illegaal.

Volgens Rutte gaat de gemeente niet voor de huizen betalen. Wel krijgen de gelegaliseerde immigranten hulp bij het zoeken naar werk.

Verblijfsvergunning

In totaal denkt Amsterdam 1.000 woningen nodig te hebben voor de Amsterdamse immigranten die onder het generaal pardon vallen. Tot nu toe hebben 1.200 illegalen zich bij de gemeente gemeld.

Maar dat aantal loopt naar verwachting op tot 2.000 aan het eind van het jaar: nog dagelijks melden illegalen zich bij de gemeente, aldus de woordvoerder. In heel Nederland krijgen waarschijnlijk 25.000 tot 30.000 illegalen een verblijfsvergunning - al zijn exacte cijfers nog niet bekend.

- Nu ook elsevier op uw mobiel. Ga naar www.elsevier.nl/mobiel
- Abonneer u op de gratis dagelijkse nieuwsbrief van elsevier.nl
- Neem een (proef)abonnement op Elsevier

IND jaarverslag 2007

Om de flexibiliteit verder te verhogen is in 2007 gewerkt aan de herinrichting van kantoor Zevenaar voor de AC-procedure.

Asiel instroom	**2007**	**2006**
AC instroom 1e aanvraag	6.300	5.850
AC instroom 2e of volgende aanvraag	2.100	3.400
Overige asielinstroom	1.350	5.200
Totaal	**9.750**	**14.450**
% alleenstaande minderjarige asielzoekers	6%	3%
% aanvragen in AC ingewilligd	13%	13%
% aanvragen in AC afgewezen	15%	29%

Asielprocedures (incl. asielgerelateerd en 14-1)	**2007**	**2006**
Aanbod	22.300	33.800
Aantal beslissingen	25.750	33.600
Aantal beslissingen bezwaar	2.950	6.000
Inwilligingen	47%	48%
(% van totaal aantal beslissingen, inclusief bezwaar)		
Voorraad nog te nemen beslissingen per 31-12	7.500	
Voorraad nog te nemen beslissingen bezwaar per 31-12	1.050	
Aantal BMA onderzoeken	970	
Aantal taalanalyses	1.060	

Top 10 nationaliteiten asiel

1. Iraakse	2.450	25%	7. Sierraleoonse	250	2%
2. Somalische	2.000	21%	8. Nigeriaanse	200	2%
3. Afghaanse	500	5%	9. Eritrese	150	2%
4. Iraanse	350	4%	10. Burundische	150	2%
5. Chinese	250	3%	Overig	3.200	31%
6. Guinese	250	3%	**Totaal**	**9.750**	

Opvangproces
Rechten en plichten
Feiten en cijfers
Begrippen
Amv
Uitgenodigde vluchtelingen
Inburgeren
Pardonregeling
Medische zorg asielzoekers

Disclaimer

Feiten en cijfers

Feiten en cijfers tot 1 juli 2008

In- en uitstroom centrale opvang*

jaar	instroom	uitstroom
1995	25.762	29.166
1996	19.870	20.162
1997	31.331	23.206
1998	42.019	24.631
1999	38.227	27.340
2000	33.983	20.124
2001	25.654	19.855
2002	12.987	27.073
2003	8.684	25.376
2004	5.351	17.105
2005	5.404	17.236
2006	7.772	13.190
2007	8.966	10.408
2008	**6.080 (tot 1 juli 2008)**	**8.788 (tot 1 juli 2008)**

Bezetting centrale opvang vanaf 1995 tot en met 1 juli 2008

1995	30.166
1996	29.800
1997	37.720
1998	54.070
1999	64.771
2000	78.246
2001	83.801
2002	69.618
2003	52.714
2004	40.761
2005	28.732
2006	23.460
2007	21.750
2008 (op 1 juli 2008)	**18.994**

Bezetting centrale opvang* naar leeftijdsgroep op 1 juli 2008

leeftijdsgroep	mannen	vrouwen	totaal
00 - 19 jr.	3.362	2.829	**6.191**
20 - 29 jr.	3.620	1.935	**5.555**
30 - 39 jr.	2.458	1.373	**3.831**
40 - 59 jr.	1.717	1.139	**2.856**
60+	192	235	**427**
totaal	**11.558**	**7.436**	**18.994**

Top 5 nationaliteiten bezetting centrale opvang* op 1 juli 2008

Irak	4.606	24%
Somalie	2.667	14%
Afghanistan	1.518	8%

Iran	770	4%
Azerbajdsjan	726	4%
Som van de overige	8.707	46%
totaal	**18.994**	**100%**

Instroom alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) vanaf 2001 tot 1 juli 2008

2001	3.654
2002	2.361
2003	998
2004	464
2005	424
2006	321
2007	658
2008 tot 1 juli	**332**

Top 5 nationaliteiten bezetting alleenstaande minderjarige vreemdelingen (amv) op 1 juli 2008

Irak	105	18%
Somalië	104	18%
Angola	53	9%
Afghanistan	44	8%
China	44	8%
Guinnee	44	8%
Som van overige	180	31%
Totaal	**574**	**100%**

Bezetting vergunninghouders in de centrale opvang* op 1 juli 2008

1 juli 2008	7.408

Zie ook:
- Cijfers asiel (IND)

*** centrale opvang**: alle vormen van opvang van asielzoekers die vallen onder beheer, toezicht en verantwoordelijkheid van het COA.

St.C 13 juni 2007
Inwerking getreden 15 juni 2007

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Mevrouw mr. N. Albayrak,
staatssecretaris van Justitie
Postbus 20301
2500 EH Den Haag

doorkiesnummer	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8210		
onderwerp	ons kenmerk	datum
felicitatie met uw benoeming	BB/U200700246	23 februari 2007

Geachte mevrouw Albayrak,

De Vereniging van Nederlandse Gemeenten feliciteert u met uw benoeming tot staatssecretaris van Justitie. Wij wensen u veel succes in uw nieuwe functie.

Voorafgaand aan de verkiezingen hebben de gemeenten hun ambities voor de komende periode helder geformuleerd. Het verheugt ons dat een aantal van deze ambities overeenkomt met die van het nieuwe kabinet. Wij zijn daarom ingenomen met het voornemen om een bestuursakkoord met de gemeenten te sluiten. In deze brief brengen wij enkele inhoudelijke zaken onder uw aandacht, waarover wij de komende periode graag met u het gesprek aangaan.

Met de keuze voor een eenmalige regeling voor een specifieke groep asielzoekers biedt het kabinet de duidelijkheid waar gemeenten steeds om hebben gevraagd. Voor gemeenten is het van essentieel belang dat er spoedig een einde komt aan de onzekerheid voor asielzoekers die vóór 1 april 2001 hun eerste asielaanvraag hebben ingediend en thans nog in Nederland verblijven. Gemeenten zijn daarom graag bereid bij te dragen aan een goede en vlotte uitvoering van de regeling.

In het voorstel voor een pardonregeling is een duidelijke taak weggelegd voor gemeenten. Zowel in de eerste fase wanneer burgemeesters een advies moeten geven over bepaalde personen die al dan niet onder de regeling komen te vallen, als in de daarop volgende fase, het zorgen voor reguliere huisvesting en het - waar nodig - aanbieden van een inburgeringtraject, een bijstandsuitkeringen en

Postbus 30435 2500 GK Den Haag
Nassaulaan 12 2514 JS Den Haag Tel 070 373 83 93 Fax 070 363 56 82 www.vng.nl

een re-integratietraject. De eenmalige regeling heeft daarmee effecten voor gemeenten voor wat betreft aanspraken op de WWB, de WIN, de integratie-agenda en de huisvestingopgave. Wij vragen uw aandacht voor de financiële consequenties van de hogere uitkeringslast en de kosten van inburgering, die deze eenmalige regeling met zich brengt. Gemeenten willen zich er sterk voor maken, zodat deze groep mensen snel actief aan de samenleving kan deelnemen. Ondersteuning vanuit het kabinet bij de uiteindelijke regeling is hierbij onontbeerlijk. Graag treden wij hierover met u en de andere verantwoordelijke bewindspersonen in overleg.

Het regeerakkoord spreekt over afspraken die met de VNG gemaakt worden over het verlenen van medewerking aan uitvoering van de Vreemdelingenwet 2000 inclusief terugkeer en het niet verlenen van opvang aan uitgeprocedeerde asielzoekers. Wij zijn blij dat een rechtvaardig en humaan asielbeleid uitgangspunt blijft. Erkenning van en een oplossing voor de problemen waar gemeenten in de praktijk mee worden geconfronteerd is noodzakelijk. Wat ons betreft betekent dit onverminderd dat er geen mensen, die wel terug willen keren naar het land van herkomst, maar waarbij dat niet (snel genoeg) lukt, op straat terechtkomen. Dit is voorwaarde om te kunnen toezeggen dat wij de door het kabinet aangekondigde verbetering van de toelatingsprocedure met grote belangstelling tegemoet zien. Ook de Dienst Terugkeer en Vertrek kan een goede bijdrage leveren aan het asielbeleid door ook de gemeenten nadrukkelijk te betrekken en te informeren.

Alles overziend zijn wij optimistisch over de mogelijkheden voor gemeenten om uitvoering te geven aan hun taken en verantwoordelijkheden de komende periode. De Nederlandse gemeenten staan klaar om samen met het kabinet invulling te geven aan de ambitieuze toekomstagenda voor ons land, waarin samen werken en samen leven centraal staat. Voor een uitgebreide reactie op het regeerakkoord verwijzen wij u naar www.vng.nl.

Wij zien dan ook uit naar een nadere kennismaking.

Vereniging van Nederlandse Gemeenten

Drs. Wim Deetman,
voorzitter

mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad

Vereniging van
Nederlandse Gemeenten

Mevrouw mr. N. Albayrak
Staatssecretaris van Justitie
Postbus 20301
2500 EH DEN HAAG

(3)

doorkiesnummer	uw kenmerk	bijlage(n)
(070) 373 8540		
onderwerp	**ons kenmerk**	**datum**
Akkoord Rijk - VNG	BAWI/U200700890	25 mei 2007

Geachte mevrouw Albayrak,

Op vrijdag 27 april jl. hebben wij met u op grond van het coalitieakkoord "Samen Werken, Samen Leven" een onderhandelaarsakkoord bereikt over de afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet en de uitvoering van de Vreemdelingenwet 2000. Wij hebben dit onderhandelaarsakkoord op 4 mei 2007 middels een ledenbrief aan de gemeenten voorgelegd met het verzoek aan te geven of zij in kunnen stemmen met het akkoord. De uitkomst van deze ledenraadpleging is positief, hetgeen voor het bestuur van de VNG reden is geweest in te stemmen met het bestuurlijk akkoord.

Wij zijn verheugd dat het kabinet nu met een regeling ter afwikkeling van de nalatenschap van de oude Vreemdelingenwet komt en gaan er van uit dat dit een ruimhartige en duidelijke regeling zal zijn, waardoor er spoedig een einde komt aan de onzekerheid voor asielzoekers die vóór 1 april 2001 hun eerste asielaanvraag hebben ingediend en thans nog in Nederland verblijven.

Gemeenten hebben lange tijd gepleit voor een ruimhartige regeling voor deze specifieke groep asielzoekers. Deze mensen wachten al vijf tot soms wel vijftien jaar in voortdurende onzekerheid, angst en spanning op de definitieve afloop van hun asielprocedure. Gezien hun langdurig verblijf hebben zij inmiddels een sociaal leven in Nederland opgebouwd en zijn in meer of mindere mate geïntegreerd in de Nederlandse samenleving. Een deel van hen verblijft in gemeentelijke huisvesting.

Postbus 30435 2500 GK Den Haag
Nassaulaan 12 2514 JS Den Haag
Tel 070 373 83 93 Fax 070 363 56 82 www.vng.nl

Daarnaast is een groot aantal asielzoekers de afgelopen jaren met onbekende bestemming vertrokken.

Hoewel de gemeenten hebben ingestemd met het bestuurlijk akkoord, is wel een aantal aandachtspunten naar voren gekomen die voor zowel gemeenten als het Rijk essentieel zijn voor een humane, zorgvuldige en efficiënte uitvoering van het vreemdelingenbeleid.

Beëindiging noodopvang

Uit de ledenraadpleging blijkt dat met name de beëindiging van de noodopvang een gevoelig issue is. Het is goed om in de eerste plaats te benadrukken dat ook gemeenten de noodopvang willen beëindigen en dit ook zullen gaan doen. Uiteraard hebben gemeenten wel een zorgplicht voor de mensen die binnen de gemeentegrenzen verblijven.

In het akkoord spreekt het Rijk onder andere uit dat:

- een humaan en zorgvuldig vreemdelingenbeleid uitgangspunt blijft;
- vervolgaanvragen en aanvragen vanuit vreemdelingenbewaring versneld worden beoordeeld;
- de toelatingsprocedure asiel wordt verbeterd. Hierbij wordt de VNG geconsulteerd;
- aanvullende maatregelen ter bevordering van de effectiviteit van het terugkeerbeleid verder worden uitgewerkt. Hierbij worden de ervaringen van gemeentelijke initiatieven betrokken en wordt ook de VNG geconsulteerd;
- de Dienst Terugkeer & Vertrek bijzondere aandacht zal geven bij het faciliteren en realiseren van daadwerkelijk vertrek uit Nederland van kwetsbare groepen, zoals ex-AMV's. Ook zal de DT&V transparant zijn naar gemeenten ten aanzien van het (individuele) vertrekproces en gemeenten inzicht verschaffen in de werkwijze. In dit kader wordt een gemeentelijke klankbordgroep voor de DT&V ingericht.

Zeer belangrijk is bovendien de erkenning van het Rijk van het probleem waar gemeenten in de praktijk mee worden geconfronteerd: het op straat belanden van uitgeprocedeerde asielzoekers, die rechtmatig in Nederland verblijven, maar geen recht meer hebben op (opvang-)voorzieningen. Wij treden graag spoedig met u in overleg om dergelijke situaties tot een absoluut minimum te beperken.

Wij gaan ervan uit dat de inzet van alle betrokken partijen er op gericht zal zijn dat de noodopvang overbodig zal worden gemaakt, omdat een adequate invulling zal worden gegeven aan de gemaakte afspraken in het bestuurlijk akkoord.

Financiën

In het akkoord is afgesproken dat voor uitgaven in de sfeer van uitkeringen (WWB) en inburgering (WI) er sprake is van compensatie volgens de wettelijke regimes. Hierbij is in het bestuurlijk overleg op 27 april 2007 door de minister voor Wonen, Wijken en Integratie reeds 2 x € 28 mlj. extra budget voor inburgering toegezegd ter voorkoming van verdringing en het ontstaan van wachtlijsten. Voor uitgaven op het vlak van re-integratie (WWB) zullen nadere afspraken worden gemaakt in de context van het algemeen bestuursakkoord. Onze inzet hierbij is dat tegenover een extra beroep op re-integratiemiddelen ook budget beschikbaar moet zijn.

Verder stelt u € 55 mln. beschikbaar voor diverse kosten in het kader van de uitvoering van de regeling. Gemeenten hebben dringend behoefte aan duidelijkheid over de criteria volgens welke dit bedrag wordt verdeeld. Aangezien al een deel van het budget in 2007 beschikbaar komt, treden wij

graag hierover op korte termijn met u in overleg. In dit overleg kunnen tevens afspraken worden gemaakt over de opzet van de evaluatie die begin 2009 wordt uitgevoerd aan de hand waarvan zowel de financiële toereikendheid, alsmede de afspraken over huisvesting kunnen worden beoordeeld.

Huisvesting

Het streven om voor eind 2009 adequate huisvesting aan te bieden aan personen die onder de regeling vallen, is zeer ambitieus. Gemeenten tonen zich echter bereid hier vol de schouders onder te zetten. Ondersteuning en facilitering vanuit het Rijk is hierbij noodzakelijk. Het is daarom ook goed dat er een Taskforce wordt ingesteld, bestaande uit vertegenwoordigers van Justitie, VROM, COA, IPO en VNG, die het proces van de huisvesting van nieuwe statushouders zal begeleiden en ondersteunen. Wij zijn ook graag bereid in overleg met het ministerie van VROM de gemeenten de komende maanden nader te informeren over hetgeen van hen wordt verlangd.

Bovenstaande aandachtspunten zullen wij nadrukkelijk bij de verdere uitwerking van de bestuurlijke afspraken betrekken. Wij gaan er van uit dat met het gesloten bestuursakkoord een nieuwe fase in het overleg tussen gemeenten en Rijk is aangebroken. Een fase waarbij Rijk en gemeenten in wederzijds vertrouwen samenwerken aan een humane, zorgvuldige en efficiënte uitvoering van het vreemdelingenbeleid. Daarbij is het een gezamenlijk belang dat er geen achterstanden zoals bij de oude Vreemdelingenwet meer ontstaan. Wij zien de samenwerking tussen Rijk en gemeenten dan ook met vertrouwen tegemoet.

Ter informatie sturen wij een afschrift van deze brief aan de Tweede Kamer.

Hoogachtend,
Vereniging van Nederlandse Gemeenten

mr. R.J.J.M. Pans,
voorzitter directieraad

VluchtelingenWerk IntegratieBarometer 2005

Een onderzoek naar de integratie van vluchtelingen in Nederland

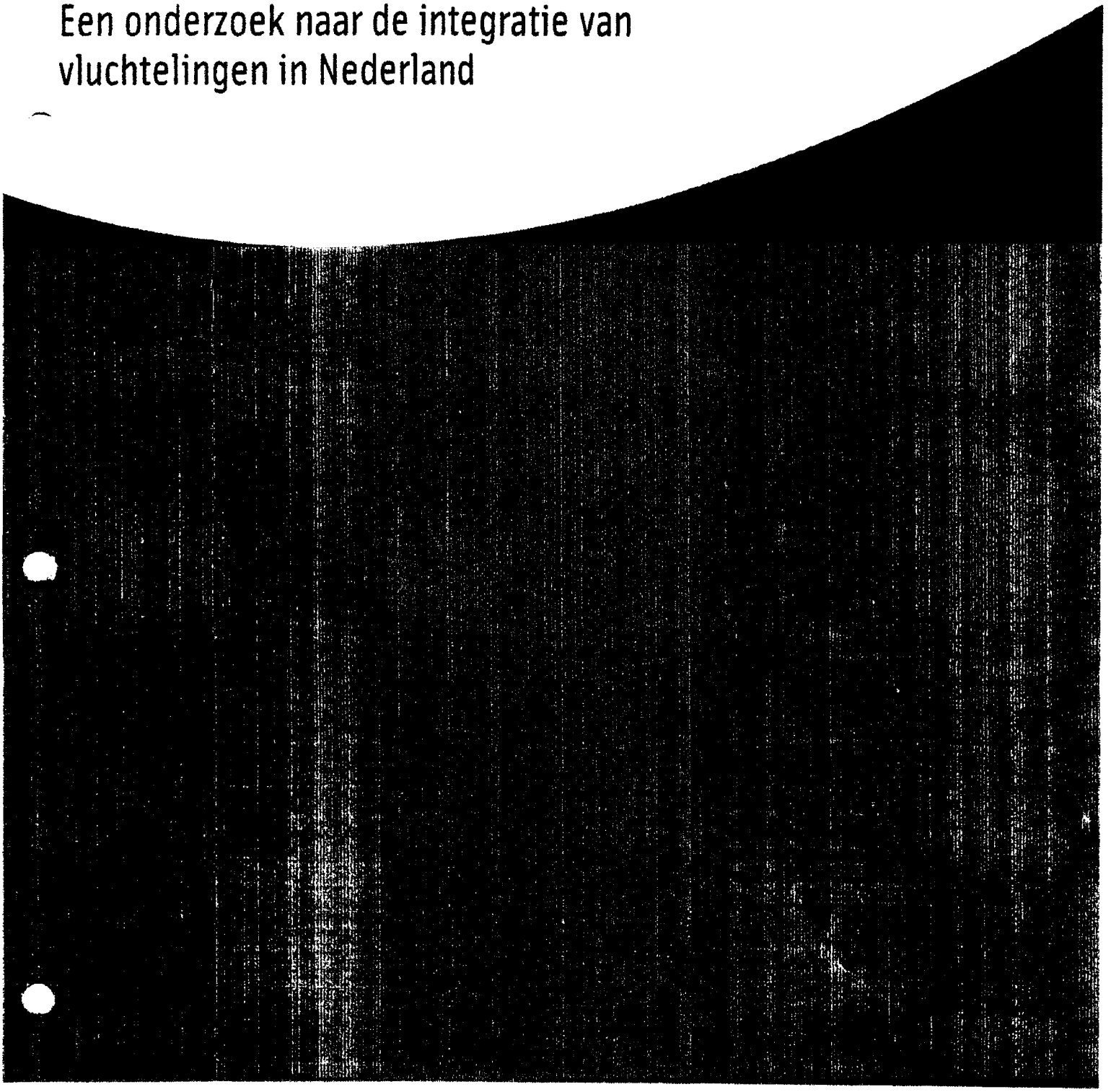

INHOUD

Inleiding	5
1 - Een nieuwe start in Nederland	6
2 - Werk, onderwijs en inkomen	8
3 - Thuis in Nederland	11
4 - De IntegratieBarometer	14
5 - De mening van Nederland	16
6 - Kansen voor nieuw beleid	18

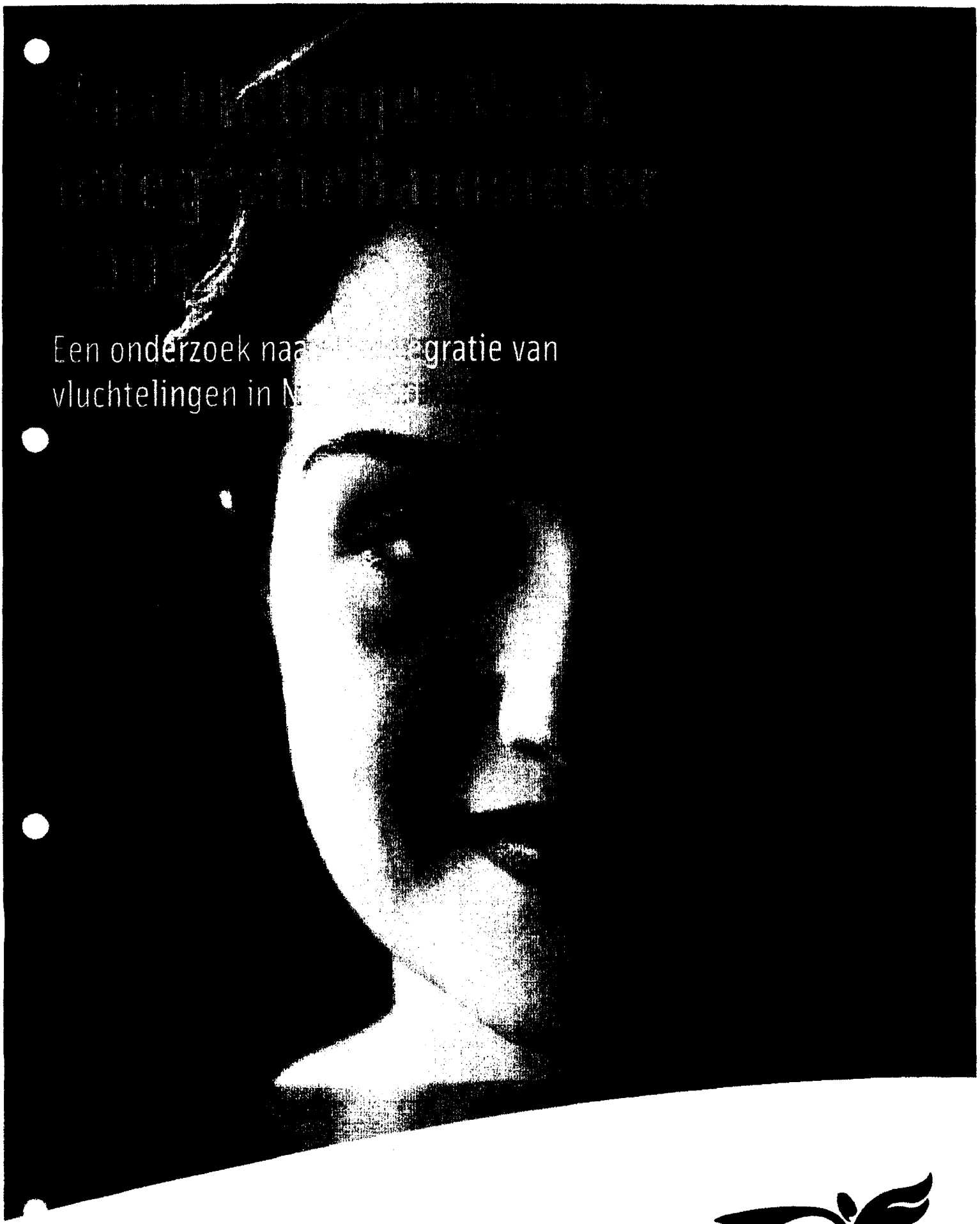

Een onderzoek naa[illegible]egratie van vluchtelingen in N[illegible]

VluchtelingenWerk Nederland

INLEIDING

'Wat ik in Nederland zocht heb ik gevonden: vrijheid en veiligheid', zegt mevrouw A. uit Azerbeidzjan. 'Maar nu wil ik ook mijn bijdrage leveren.' Het verhaal van A. is het verhaal van heel veel vluchtelingen. Een verhaal van angst en vluchten, en dan, na een lange tijd van onzekerheid, de kans een nieuw bestaan op te bouwen in een ander land.
De meeste aandacht van de politiek, de media en van onderzoekers is de afgelopen jaren uitgegaan naar de toelating van asielzoekers in Nederland. Veel minder aandacht was er voor wat er daarna gebeurt; hoe het vluchtelingen vergaat nadat zij een verblijfsvergunning hebben gekregen. Om in deze lacune te voorzien, bracht VluchtelingenWerk Nederland vorig jaar een eigen nota[1] uit met beleidsaanbevelingen voor de integratie van vluchtelingen. De dagelijkse integratiepraktijk van vluchtelingen verdiende echter nadere studie.

VluchtelingenWerk Nederland heeft onderzoeksbureau Regioplan daarom opdracht gegeven tot de IntegratieBarometer; een uitgebreid onderzoek naar de integratie van vluchtelingen in Nederland. Met dit onderzoek wil VluchtelingenWerk meer inzicht krijgen in de positie van vluchtelingen in Nederland en de wijze waarop zij integreren. Tevens wil de organisatie in kaart brengen welke factoren integratie bevorderen of belemmeren.
De VluchtelingenWerk IntegratieBarometer zal jaarlijks worden herhaald, zodat ontwikkelingen en trends goed in de gaten kunnen worden gehouden. VluchtelingenWerk Nederland hoopt dat dit onderzoek uiteindelijk ook zal leiden tot het formuleren van 'integratieroutes'.
De opbouw van een nieuw bestaan in Nederland bleek voor mevrouw A. en vele anderen moeilijker dan gedacht. Want opeens blijkt je diploma minder waard te zijn, telt je werkervaring niet mee en is het in Nederland niet gebruikelijk om zomaar even samen te eten of koffie te drinken. Voor veel vluchtelingen is hun nieuwe leven in Nederland niet meegevallen. Vooral het vinden van werk is moeilijk. Veel vluchtelingen zijn lang afhankelijk van een uitkering en armoede ligt op de loer.
Maar voor de meesten biedt Nederland ook nieuwe kansen. De meeste vluchtelingen voelen zich veilig en vrij. Zij vinden het hier leuk en voelen zich geïntegreerd.
De meesten zouden ook graag meer contact met Nederlanders willen hebben. Uit de IntegratieBarometer blijkt dat dit geen probleem hoeft te zijn. Veel Nederlanders staan open voor deze bijzondere nieuwkomers. Bijna de helft van de bevolking wil best een vluchteling begeleiden bij zijn nieuwe start. Er liggen dus kansen voor beide groepen om nader tot elkaar te komen. VluchtelingenWerk Nederland hoopt met de gegevens uit dit onderzoek deze kansen te benutten en Nederlanders en vluchtelingen dichter bij elkaar te brengen, zowel op de arbeidsmarkt als in de samenleving. Want: integreren doe je samen!

Leeswijzer

Dit rapport is een uitgebreide samenvatting van het onderzoeksrapport van Regioplan.
Het is als volgt opgebouwd. In hoofdstuk 1 staat de start van vluchtelingen centraal. Hierbij gaat het om het verloop van de asielprocedure, de opvang, eventuele gezinshereniging en de inburgeringscursus. In hoofdstuk 2 komen verschillende aspecten van economische integratie aan bod, zoals opleiding, werk en inkomen. In hoofdstuk 3 staat de sociale kant van integratie centraal, zoals de mate waarin vluchtelingen zich hier thuis voelen en hun contacten met Nederlanders.
In hoofdstuk 4 worden beide varianten van integratie samengevoegd; welke algemene uitspraken kunnen worden gedaan over de mate van integratie van vluchtelingen? Ook komt hier de mening van de vluchtelingen zelf aan bod: vinden zij zichzelf geïntegreerd en welke factoren spelen daarbij een rol?
Het laatste hoofdstuk behandelt de mening van de Nederlanders. Hen is onder meer gevraagd wat zij verstaan onder integratie en welke rol zij voor de verschillende partijen zien weggelegd. Het rapport eindigt met een aantal conclusies en aanbevelingen.

Verantwoording

Voor de totstandkoming van de VluchtelingenWerk IntegratieBarometer is gebruik gemaakt van vragenlijsten die zijn afgenomen bij een panel van 200 vluchtelingen en asielzoekers; diepte-interviews met 25 personen uit het panel; en een enquête onder 523 Nederlanders. Dit laatste deel is uitgevoerd door TNS NIPO.

Het criterium voor deelname aan het panel is dat betrokkenen minstens een jaar in Nederland zijn, met asiel als migratiemotief. Ook gezinsleden van vluchtelingen die via gezinshereniging naar Nederland zijn gekomen, zijn bij het onderzoek betrokken.

Vanwege de onzichtbaarheid van vluchtelingen in veel registraties is het niet mogelijk om via een a-selecte steekproef tot een panel van ondervraagden te komen. Daarom is ervoor gekozen vluchtelingen te benaderen via lokale afdelingen van VluchtelingenWerk Nederland en enkele andere organisaties. Dit brengt uiteraard vertekening met zich mee, omdat mensen die niet of nauwelijks bij VluchtelingenWerk bekend zijn, niet zijn meegenomen. Bij de analyse van de resultaten is hier rekening mee gehouden. De uitkomsten zijn, waar mogelijk, vergeleken met andere gegevensbronnen, zodat extra inzicht is verkregen in de representativiteit van de onderzochte groep. Bij de samenstelling van het panel is gestreefd naar een evenwichtige spreiding van leeftijd, geslacht, opleidingsniveau, land van herkomst, verblijfsduur en vestigingsregio.
Voor het onderzoek naar de mening van Nederlanders zijn 523 mensen ondervraagd van 18 jaar en ouder. Het betreft een representatief onderzoek onder de Nederlandse bevolking.

[1] *Kansen voor eigen verantwoordelijkheid; VluchtelingenWerk Nederland 2004*

De asielprocedure

Er zijn grote verschillen in de duur van de asielprocedure van de ondervraagde vluchtelingen die hun procedure hebben afgerond. 16% kreeg binnen één jaar te horen dat ze in Nederland mochten blijven. Anderen (14%) hebben zes tot tien jaar moeten wachten. Voor de meeste vluchtelingen (41% van de ondervraagden) heeft de asielprocedure drie tot vijf jaar geduurd. Lange onzekerheid over de vraag of je wel of niet in Nederland mag blijven kan allerlei negatieve effecten met zich mee brengen, waaronder gezondheidsklachten.

Drie op de tien vluchtelingen vinden hun gezondheidssituatie verslechterd sinds de komst naar Nederland. Psychische problemen, onzekerheid over de verblijfsvergunning en zorgen over achtergebleven familie of vrienden in het land van herkomst, zijn hiervoor de meest genoemde redenen.

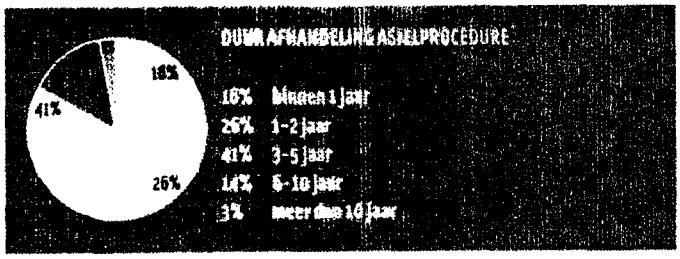

Lang wachten op hereniging met familie

Een kwart van de ondervraagden heeft alleen zijn land verlaten en zijn partner en/of gezin moeten achterlaten. De onzekerheid over het lot van achtergebleven gezinsleden maakt het voor vluchtelingen vaak moeilijk om de draad in Nederland op te pakken. De procedure voor gezinshereniging duurt lang. Bij de vluchtelingen die erin geslaagd zijn hun gezin naar Nederland te halen, duurde de procedure gemiddeld 2,8 jaar. Bij de vluchtelingen die nog bezig zijn met deze procedure zijn de termijnen verschillend: een deel van hen wacht nu één à twee jaar; ruim de helft wacht al vijf jaar of langer op een hereniging met hun partner en/of kinderen. De zorg om achtergebleven familie is van grote invloed op de veerkracht die zij hebben om een nieuw bestaan op te bouwen.

'TE LANG GEWACHT'

Meneer T. is 38 jaar en komt uit Syrië. Hij is getrouwd en heeft twee kinderen.

'Elf jaar heeft onze asielprocedure geduurd. Onlangs hebben wij eindelijk een vergunning voor onbepaalde tijd gekregen. Nu kunnen we definitief in Nederland blijven.

Onze integratie wordt beïnvloed door de jaren van wachten. Je mag niets doen tijdens je asielprocedure: niet naar school, niet inburgeren. Je leven staat gewoon stil. Integreren heeft voor jezelf dan ook geen prioriteit. Je bent bezig met overleven. Al die onzekerheid en angst. De eerste weken in Nederland ben je opgelucht omdat je veilig bent, maar dan word je treurig en bang van al het wachten. De toekomst wordt zwart. Het was een hele erge tijd. Je piekert steeds en bent voortdurend bang om terug te moeten. Ik ben vier jaar onder behandeling van een psychiater geweest vanwege een depressie. Die onzekerheid is veel erger dan dat je niet mag inburgeren. Uiteindelijk ben ik toch Nederlands gaan leren, gewoon door televisie te kijken en kranten te lezen. Daarbij hadden we het geluk in een klein dorp in Friesland te wonen, waar we al snel contact hadden met Nederlanders. We waren geen anonieme asielzoekers, we hoorden erbij. Zij hebben ons altijd gesteund en stonden als een man achter ons toen we aanvankelijk werden afgewezen.

Ik ben ook met een hbo-opleiding begonnen. Maar door alle spanningen ging het niet, ik ben ermee gestopt. Vorig jaar ben ik opnieuw gaan studeren, ik doe nu een mbo-opleiding bedrijfsadministratie. Het is eigenlijk onder mijn niveau. Ik ben al 38 jaar en heb jarenlang niet gewerkt. Een baan vinden zal niet makkelijk zijn. Maar gelukkig gaat het met mijn kinderen heel goed, zij spreken vloeiend Nederlands en doen het heel goed op school.'

Inburgeren

Volgens de Wet Inburgering Nieuwkomers (WIN) moeten alle mensen die in Nederland komen wonen een inburgeringscursus volgen. De cursus bestaat uit lessen Nederlands en maatschappijoriëntatie.

Voor vluchtelingen betekent dit dat zij verplicht moeten inburgeren wanneer zij een verblijfsvergunning krijgen. Over het algemeen zijn de geïnterviewde vluchtelingen tevreden over de inburgeringscursus die zij gevolgd hebben. De cursus is voor hen een eerste opstap naar integratie in Nederland. Ook is 87% van mening dat zij door de cursus goed Nederlands hebben leren spreken.

Toch is het taalniveau van veel vluchtelingen vaak onvoldoende om werk te vinden of een vervolgopleiding te beginnen. Ruim eenvijfde is na de inburgeringscursus verder gegaan met taallessen. Eenderde is een opleiding gaan doen om de kansen op de arbeidsmarkt te vergroten, een kwart is na afloop direct begonnen met werken of werk zoeken.

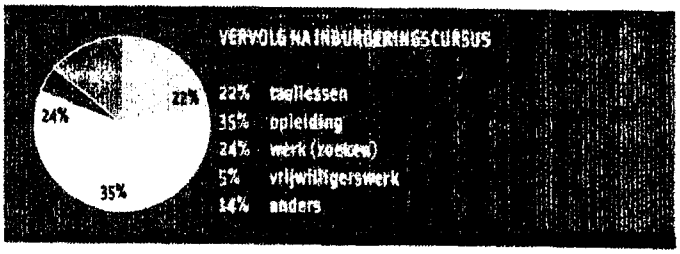

kennis is vaak niet direct toepasbaar in de Nederlandse context. Bovendien worden bij hogere functies ook zwaardere eisen aan de kennis van de Nederlandse taal gesteld. Een Nederlands diploma is vaak een noodzakelijke stap om een functie op niveau te verwerven. Van de geïnterviewde vluchtelingen heeft bijna eenderde een opleiding gevolgd in Nederland. Het gaat vooral om mbo-opleidingen (27%) en opleidingen op hbo- en universitair niveau (19%). Het halen van een Nederlands diploma heeft duidelijk een gunstig effect; 60% van de mensen met een mbo-opleiding en 71% van de mensen die een hbo- of universitaire opleiding hebben gevolgd, hebben een baan.

situatie in mijn eigen land. De studie moet ik in deeltijd doen, omdat ik beschikbaar moet zijn voor de arbeidsmarkt.
Mijn man wil graag een eigen zaak beginnen, hij schrijft daar nu een businessplan voor. Als de gemeente het goedkeurt kan hij echt beginnen. Dat is onze grote droom. Als we financieel onafhankelijk zijn, ben ik vrij om mij helemaal op mijn studie te richten.
Of je wel of niet goed integreert ligt aan jezelf. Je moet doorzettingsvermogen hebben en zelf het heft in handen nemen. Zelf dingen oplossen is leerzamer dan hulp krijgen.'

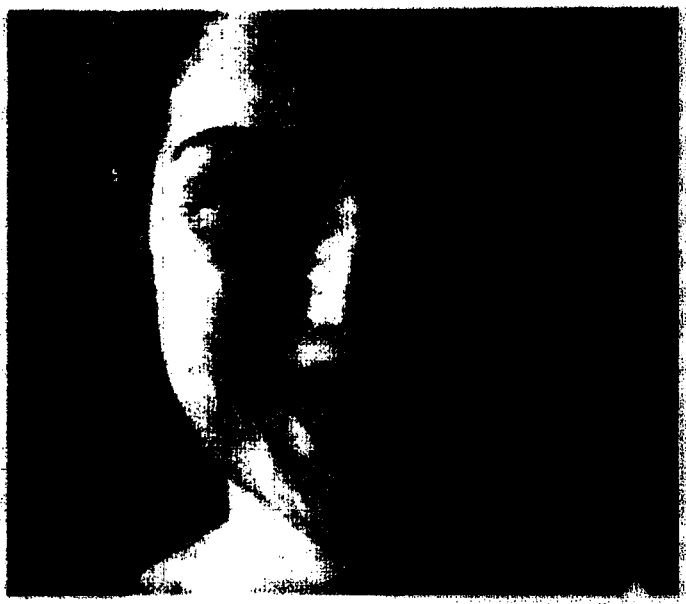

'IK WIL EEN BIJDRAGE LEVEREN'

Mevrouw A. is 33 jaar en komt uit Azerbeidzjan. Zij is getrouwd en heeft twee kinderen. In Azerbeidzjan heeft zij Russisch en Arabisch gestudeerd, nu volgt zij de studie politicologie aan de universiteit.

'Wat ik in Nederland hoopte te vinden is uitgekomen: vrijheid en democratie. Mijn kinderen gaan naar school en zijn volledig geïntegreerd. Het enige wat mij dwars zit is dat wij afhankelijk zijn van een uitkering. Overdag zijn alle auto's weg in onze buurt. Iedereen is naar zijn werk. Wij willen ook een bijdrage leveren aan de maatschappij.
Ik ben hoogopgeleid maar heb geen werkervaring. Op mijn eigen niveau aan het werk komen is onmogelijk, maar ook voor andere banen word ik keer op keer afgewezen. Een economische recessie telt voor buitenlanders dubbel zo zwaar.
Mijn man is nog bezig met zijn inburgering. Omdat wij leven van een uitkering moet ik beschikbaar zijn voor de arbeidsmarkt. Ik wil juist graag vrijwilligerswerk doen om werkervaring op te doen, zodat ik mijn kansen op een baan vergroot. Maar dat mag dus niet. Ik zit in een tegenstrijdige situatie. Nu ben ik zonder toestemming van het CWI toch vrijwilligerswerk gaan doen; journalistiek werk voor een maatschappelijke organisatie. Zo bouw ik ervaring op en hopelijk ook een netwerk. Vorig jaar ben ik met een studie politicologie begonnen, ook in de hoop mijn kansen op de arbeidsmarkt te vergroten. Ik wil graag journalist worden en schrijven over de politieke

Spreekt u Nederlands?

Ruim de helft van de geïnterviewde vluchtelingen geeft aan dat zij weinig tot geen moeite hebben met het lezen van een krant of het voeren van een gesprek in het Nederlands. Ongeveer 20% ervaart hier wel problemen mee, de rest ervaart soms problemen. Meer dan de helft van de vluchtelingen spreekt thuis Nederlands, al dan niet in combinatie met hun eigen taal. Het schrijven van het Nederlands blijft lastig; 40% heeft hier vaak tot altijd moeite mee.
De Nederlandse taal wordt als belangrijkste struikelblok genoemd bij het zoeken naar werk; de helft van de vluchtelingen noemt dit een probleem.

Aan het werk

Van de vluchtelingen die mogen werken en geen opleiding volgen, heeft een derde op het moment van onderzoek een baan. Driekwart van de mensen die niet werken, zoekt een baan. Van de mensen die werkt heeft minder dan de helft een vast dienstverband. Dit betekent dat veel mensen slechts een tijdelijke baan hebben. Ook werkt maar de helft van de vluchtelingen 32 uur of meer, eenvijfde heeft een relatief kleine aanstelling en werkt minder dan twee dagen per week. Al met al hebben maar weinig vluchtelingen een stabiele werkomgeving.
Lang niet iedereen werkte voordat hij of zij naar Nederland kwam; ongeveer 40% van het panel had een baan in het land van herkomst. Een even grote groep, waaronder veel jongeren en vrouwen, heeft geen werkervaring.
Uit de diepte-interviews blijkt dat veel vluchtelingen de rol van instanties bij het vinden van werk niet als erg positief ervaren. Gemeentes geven te weinig toestemming voor aanvullende scholing en de inspanningen van reïntegratiebedrijven noemt men onvoldoende.
De verblijfsduur in Nederland is een belangrijke factor bij het vinden van betaald werk. Van degenen die langer dan tien jaar in Nederland zijn, heeft 62% inmiddels betaald werk. Van degenen die hier tussen de vijf en tien jaar zijn is dit maar 21%. Vluchtelingen die werken zijn positief over hun werk. Een overgrote meerderheid voelt zich gewaardeerd en geaccepteerd door collega's en leidinggevenden. 13% van de ondervraagden met een baan voelt zich wel eens gediscrimineerd.

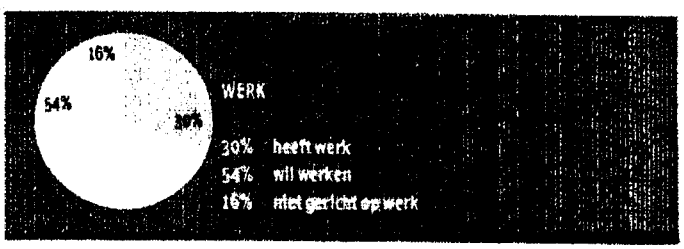

Vluchtelingen vormen daarmee wel een relatief hoog opgeleide groep - het gemiddelde opleidingsniveau ligt ver boven dat van Turken en Marokkanen en op of iets boven dat van Antillianen en Surinamers (Van den Tillaart e.a., 2000). Wel zijn er in dit verband grote verschillen tussen groepen vluchtelingen aan te wijzen. Zo heeft 50 procent van de Afghanen in het land van herkomst hoger onderwijs gevolgd. Onder Somaliërs en Ethiopiërs/Eritreërs ligt dit percentage net boven de 10 procent.

2.2 De arbeidsmarktpositie van vluchtelingen in Nederland

Beschikbare gegevens over de arbeidsmarktpositie van vluchtelingen zijn beperkt. De belangrijkste oorzaak hiervan is het feit dat in de meeste registraties niet staat vermeld of iemand vluchteling is.

Uit de beperkte literatuur die beschikbaar is, blijkt dat de netto arbeidsparticipatie (dat wil zeggen degenen die werken) van vluchtelingen laag is. Slechts 35 procent van de vluchtelingen die kan en wil werken heeft betaald werk. In het bijzonder onder vrouwen ligt de participatie op de arbeidsmarkt op een erg laag niveau (Ministerie van SZW, 2003). Het beschikbare onderzoek geeft tevens aan dat er verschillen bestaan tussen de arbeidsmarktparticipatie van vluchtelingen naar etnische herkomst (onder andere Brink e.a., 1996; Martens en Weijers, 2000; Van den Tillaart e.a., 2000). Zo blijkt dat de (zelfgerapporteerde) arbeidsparticipatie van Ethiopiërs/Eritreërs veel hoger is dan van Afghanen. Iraniërs en Somaliërs nemen een tussenpositie in. Uit onderzoek blijkt overigens dat de arbeidsparticipatie van vluchtelingen toeneemt naar mate de verblijfsduur in Nederland toeneemt (Brink, e.a., 1996).

Over werkloosheid en bijstandsafhankelijkheid zijn evenmin 'harde' gegevens naar de etnische herkomst van vluchtelingen beschikbaar. Uit onderzoek komt niettemin naar voren dat de werkloosheid onder vluchtelingen erg hoog is (Martens en Weijers, 2000; Van den Tillaart e.a., 2000). Vooral onder Iraniërs en Somaliërs is de werkloosheid hoog (zo'n 40%). Onder vluchte-lingen uit Afganistan en voormalig Joegoslavië is de werkloosheid ongeveer een derde van de beroepsbevolking, terwijl voor Ethiopiërs/Eritreërs de werkloosheid op een kwart wordt geschat. Deze gegevens hebben betrekking op het einde van de jaren negentig; recentere informatie is niet voorhanden. De vier grootste traditionele migrantengroepen laten in dezelfde periode (1998) een geregistreerde werkloosheid zien die varieert van 20 procent voor de Marokkanen tot 10 procent voor de Surinamers (Martens, 1999). De werkloosheid onder vluchtelingen is naar verhouding dus hoger dan onder andere etnische minderheden in Nederland.

Ook de werkloosheidsduur van vluchtelingen is langer dan bij andere werkzoekenden: 47 procent van de werkzoekende vluchtelingen is langer dan drie jaar werkloos, tegenover 32 procent van alle bij de CWI ingeschreven werkzoekenden (Van den Tillaart e.a., 2000). Overigens komt Veenman (1998) voor de Mediterrane groeperingen in Nederland eveneens tot een substantiële omvang van langdurige werkloosheid. Meer dan de helft van Turkse en Marokkaanse werklozen is (gemeten halverwege de jaren negentig) reeds meer dan twee jaar werkloos.

Behalve een lage arbeidsparticipatie en een hoge werkloosheid, blijkt de helft van de werkende vluchtelingen - beoordeeld op basis van het door hen gevolgde onderwijs in het land van

Rapport d.d. oktober 2003

ELSEVIER.NL

Politiek

Aboutaleb: Pardon kost 50 miljoen aan bijstand

maandag 17 december 2007 21:06

Het generaal pardon voor tienduizenden asielzoekers gaat 50 miljoen euro per jaar kosten aan bijstandsuitkeringen. Na twee jaar zal dat zijn afgenomen tot 35 miljoen euro.

Dat schrijft staatssecretaris van Sociale Zaken Ahmed Aboutaleb (PvdA) in een brief (pdf) aan de Tweede Kamer.

Aboutaleb denkt dat het wel meevalt met de kosten van bijstand voor asielzoekers in het generaal pardon

270 miljoen

De gemeente Den Haag kwam vorige week vrijdag op een iets ander bedrag uit: namelijk 270 miljoen euro. Het Haagse college verwacht dat in de eigen gemeente duizend van de ongeveer 1.200 asielzoekers die onder de pardonregeling vallen, een uitkering zullen aanvragen. Kosten: 13,5 miljoen euro.

De gemeente verwacht dat landelijk zo'n 20.000 asielzoekers beroep zullen doen op bijstand en daarmee komen de kosten op 270 miljoen euro per jaar aan uitkeringen.

Aboutaleb denkt daar dus duidelijk anders over, hoewel hij toegeeft nog geen idee te hebben van het werkelijke aantal asielzoekers dat een uitkering zal aanvragen.

Begeleiden naar werk

De staatssecretaris en zijn collega van Justitie Nebahat Albayrak gaan in ieder geval hun best doen om zoveel mogelijk mensen aan het werk te krijgen. Het Centrum voor Werk en Inkomen (CWI), het Centraal Orgaan opvang Asielzoekers en Vluchtelingenwerk Nederland gaan de komende twee jaar proberen 3.000 mensen 'naar werk te begeleiden'.

Bovendien bemiddelt het CWI bij de waardering van buitenlandse diploma's die de ex-asielzoekers hebben, en bij het erkennen van al opgedane werkervaring.

Lees het Elsevier-commentaar Sleep pardon-illegalen niet naar uitkeringsloket!

- Nu ook elsevier op uw mobiel. Ga naar www.elsevier.nl/mobiel
- Abonneer u op de gratis dagelijkse nieuwsbrief van elsevier.nl
- Neem een (proef)abonnement op Elsevier

Naar de homepage

Door Anna Dijkman

© Elsevier

ELSEVIER.NL

Politiek

Aboutaleb: Pardon gaat toch meer kosten

vrijdag 15 februari 2008 19:47

Staatsecretaris Ahmed Aboutaleb (Sociale Zaken, PvdA) denkt dat het generaal pardon voor uitgeprocedeerde asielzoekers toch veel meer aan bijstandsuitkeringen gaat kosten dan hij eerder had verwacht.

Aboutaleb heeft zijn nieuwe verwachtingen vrijdag aan de Tweede Kamer bekendgemaakt.

Dit jaar zal volgens Aboutaleb 63 miljoen euro aan bijstandsuitkeringen aan de pardon-illegalen worden gegeven. Volgend jaar stijgt dit naar 66 miljoen euro.

Aboutaleb wil pardon-illegalen snel aan werk helpen

Forse stijging

De PvdA-bewindsman denkt dat in de toekomst 60 procent van de pardon-illegalen werk zal vinden en dat het bijstandsbedrag daardoor zal afnemen tot jaarlijks 45 miljoen euro.

De nieuwe cijfers betekenen een forse stijging ten opzichte van eerdere ramingen: afgelopen december schreef Aboutaleb nog aan de Tweede Kamer dat het pardon 50 miljoen euro aan bijstandsuitkeringen per jaar zal kosten.

En na twee jaar zou dat afnemen tot 35 miljoen per jaar. Daarbij moest de PvdA'er wel toegeven dat hij niet wist hoeveel asielzoekers daadwerkelijk een uitkering gaan aanvragen.

Hoger

De gemeente Den Haag was kort daarvoor met cijfers gekomen waaruit blijkt dat dat landelijk zo'n 20.000 zullen zijn. Door Den Haag worden de totale kosten aan uitkeringen dan ook veel hoger geschat: 270 miljoen euro per jaar.

Samen met zijn collega en partijgenoot Nebahat Albayrak (Justitie) gaat hij proberen de pardon-illegalen zo snel mogelijk aan het werk te helpen, zo benadrukte hij vandaag.

Lees het Elsevier-commentaar Sleep pardon-illegalen niet naar uitkeringsloket!

- Nu ook elsevier op uw mobiel. Ga naar www.elsevier.nl/mobiel
- Abonneer u op de gratis dagelijkse nieuwsbrief van elsevier.nl
- Neem een (proef)abonnement op Elsevier

Naar de homepage

Door Robbert de Witt

© Elsevier

ELSEVIER.NL

Politiek

'Pardon kost 270 miljoen aan bijstand per jaar'

vrijdag 14 december 2007 10:07

De pardonregeling voor ex-asielzoekers kan de gemeenten jaarlijks alleen al aan bijstandsuitkeringen 270 miljoen euro gaan kosten. Dat blijkt uit berekeningen van de gemeente Den Haag.

Het Haagse college verwacht dat in de gemeente zo'n 1.200 mensen in aanmerking komen voor de pardonregeling. Daarvan zullen waarschijnlijk duizend een uitkering aanvragen. Kosten: 13,5 miljoen euro (berekening in pdf).

Bijstand

Het college heeft berekend dat het aantal uitkeringsaanvragen landelijk op ongeveer twintigduizend zal uitkomen. Dat brengt de kosten aan bijstand voor alle gemeenten jaarlijks op 270 miljoen euro.

'De duur van de eventuele uitkeringen is op voorhand niet in te schatten', schrijft het college. 'Aan de ene kant betreft het hier een groep die zeer gemotiveerd is om aan het werk te gaan, maar aan de andere kant is er vaak sprake van een meervoudige problematiek, soms gecombineerd met een post-traumatisch stress syndroom.'

Woningmarkt

De VVD in Den Haag maakt zich ook zorgen over de positie van starters op de woningmarkt. De asielzoekers, die nu worden opgevangen in noodwoningen, krijgen voorrang op de woningmarkt. Daardoor stijgt de wachttijd van starters van 18 naar twintig maanden.

De verantwoordelijke wethouder Marnix Norder (PvdA) zei in de Volkskrant dat probleem beperkter is dan gesuggereerd en dat Den Haag zich altijd sterk heeft gemaakt voor het pardon. 'Je moet nu dus ook niet willen dat die mensen langer dan nodig in noodopvang blijven.'

- Nu ook elsevier op uw mobiel. Ga naar www.elsevier.nl/mobiel
- Abonneer u op de gratis dagelijkse nieuwsbrief van elsevier.nl
- Neem een (proef)abonnement op Elsevier

Naar de homepage

Kosten pardon

Het kabinet heeft zich tot nu toe niet uitgesproken over de totale kosten van het pardon. De uitkeringen zijn dan ook geen zaak van het kabinet, maar van de gemeenten. Staatssecretaris Nebahat Albayrak heeft wel ramingen gemaakt van de kosten voor de regering. In een brief aan de Tweede Kamer schreef zij in oktober dat tot en met 2009 €55 miljoen is gereserveerd voor uitvoerings- en huisvestingskosten

€60 miljoen voor inburgering
€10 miljoen extra voor de IND
€204 miljoen euro voor de kosten van opvang bij het (COA)
Totaal: €329 miljoen

Pardonregeling gaat 270 miljoen euro aan bijstand kosten

Door Anna Dijkman

© Elsevier

Niet-Nederlandse immigranten: belangrijkste inkomstenbron, geboorteland

Tabel	Geboorteland(groep)	Onderwerpen	Jaar van vestiging in Nederland / Geslacht / Perioden	Vestigingsjaar 1999 Totaal mannen en vrouwen 1999	2000	2001	2002	2003
	Afghanistan	Werknemers / zelfstandigen	%	12	29	21	22	26
		Werkloosheids- of bijstandsuitkering		7	15	57	54	50
		Arbeidsongeschiktheids/overige uitkering		0	0	1	0	1
		Overige niet-Nederlandse immigranten		81	55	22	23	24
	China	Werknemers / zelfstandigen		17	28	31	39	44
		Werkloosheids- of bijstandsuitkering		1	4	8	9	10
		Arbeidsongeschiktheids/overige uitkering		0	1	1	0	0
		Overige niet-Nederlandse immigranten		82	67	60	52	45
	Irak	Werknemers / zelfstandigen		8	17	18	18	17
		Werkloosheids- of bijstandsuitkering		14	19	22	31	42
		Arbeidsongeschiktheids/overige uitkering		0	0	1	0	1
		Overige niet-Nederlandse immigranten		78	63	59	50	40
	Iran	Werknemers / zelfstandigen		8	15	21	22	24
		Werkloosheids- of bijstandsuitkering		13	25	27	27	30
		Arbeidsongeschiktheids/overige uitkering		0	0	1	1	1
		Overige niet-Nederlandse immigranten		79	59	51	50	46
	Marokko	Werknemers / zelfstandigen		29	46	49	48	47
		Werkloosheids- of bijstandsuitkering		8	11	12	13	15
		Arbeidsongeschiktheids/overige uitkering		2	2	3	3	3
		Overige niet-Nederlandse immigranten		61	40	37	36	34
	Somalië	Werknemers / zelfstandigen		11	19	18	18	16
		Werkloosheids- of bijstandsuitkering		8	14	25	31	37
		Arbeidsongeschiktheids/overige uitkering		0	0	1	1	1
		Overige niet-Nederlandse immigranten		81	66	56	50	46
	Suriname	Werknemers / zelfstandigen		35	61	63	64	63
		Werkloosheids- of bijstandsuitkering		4	7	8	8	10
		Arbeidsongeschiktheids/overige uitkering		1	1	1	1	2
		Overige niet-Nederlandse immigranten		60	30	28	26	26
	Turkije	Werknemers / zelfstandigen		30	50	53	54	53
		Werkloosheids- of bijstandsuitkering		7	9	11	11	13
		Arbeidsongeschiktheids/overige uitkering		1	2	3	3	4
		Overige niet-Nederlandse immigranten		62	38	33	31	30
	Niet-westerse landen	Werknemers / zelfstandigen		21	35	37	39	40
		Werkloosheids- of bijstandsuitkering		6	11	18	20	22
		Arbeidsongeschiktheids/overige uitkering		1	1	1	1	2
		Overige niet-Nederlandse immigranten		72	53	44	40	37
	Westerse landen	Werknemers / zelfstandigen		44	51	50	49	49
		Werkloosheids- of bijstandsuitkering		3	3	4	6	8
		Arbeidsongeschiktheids/overige uitkering		0	0	1	1	1
		Overige niet-Nederlandse immigranten		54	45	44	44	42

© Centraal Bureau voor de Statistiek, Voorburg/Heerlen 24-8-2008

SI Sec

Bijlage 2:
Raming bijstandskosten regeling afwikkeling nalatenschap oude vreemdelingenwet

In het algemeen overleg met uw Kamer van 27 februari heb ik toegezegd een onderbouwing te geven van de raming van de bijstandskosten van de regeling afwikkeling nalatenschap oude vreemdelingenwet (hierna: pardonregeling). In haar reactie van 27 februari j.l. (Kamerstukken II 2007/08, Aanhangsel van de Handelingen, 1477) heeft de staatssecretaris van Justitie mede namens mij in antwoord op vragen van het lid Kamp reeds meer duidelijkheid gegeven. In deze bijlage zet ik de bijstandsraming in al zijn elementen uiteen. Ook wordt duidelijk dat de extra kosten 10 miljoen euro bedragen en niet 17 miljoen zoals 27 februari werd gemeld.

De volgende elementen zijn voor de raming van belang:
- het aantal verleende vergunningen op grond van de pardonregeling;
- het aantal vergunningen dat ook zonder de pardonregeling zou zijn verleend;
- het tempo waarin de uitplaatsing vanuit de centrale opvang naar de gemeente plaats heeft;
- de huishoudenssamenstelling van de groep aan wie een vergunning is verleend;
- de mate van arbeidsparticipatie.

Ik geef eerst een toelichting op deze elementen alvorens op de raming zelf in te gaan.

Tot slot zal ik ingaan op de wijze waarop deze raming doorwerkt in de WWB-budgetten van gemeenten. Hierin is namelijk mede de reden gelegen om op dit moment met een bericht te komen over de (herziening van de) raming van de bijstandskosten van de pardonregeling.

<u>Aantal te verlenen vergunningen</u>
Op het aantal vergunningen dat zal worden verleend, is inmiddels vrij goed zicht. De Staatssecretaris van Justitie heeft u in haar brief van 1 februari 2008 (Kamerstukken II 2007/08, 31018, nr. 33) gemeld dat het aantal vreemdelingen dat in het bezit wordt gesteld van een verblijfsvergunning naar verwachting in totaal rond de 27.500 personen zal bedragen. Toen ik met het oog op de begroting 2008 de kosten van de bijstand moest ramen, ben ik uitgegaan van 23.400 verleende vergunningen.
Dit aantal was afgeleid van een doelgroep van 27.500 personen die een aanvraag voor een verblijfsvergunning zouden indienen. Dit aantal is verlaagd met personen die al over een tijdelijke verblijfsvergunning beschikten en al recht op bijstand hadden (1.500 personen, zie tabel)[1]. Van het restant zou een deel (in de berekening is uitgegaan van 10%) vanwege contra-indicaties afvallen.

<u>Het aantal vergunningen dat ook zonder de pardonregeling zou zijn verleend</u>
Voordat de pardonregeling van kracht werd, gold het beleid van het project Terugkeer. Een deel van de doelgroep van de pardonregeling zou inderdaad terugkeren naar het land van herkomst. Een ander deel zou op grond van dat beleid een verblijfsvergunning hebben gekregen. De Staatssecretaris van Justitie bevestigt dit ook in haar reactie van 27 februari j.l. op schriftelijke vragen van het lid Kamp. Dat ongewijzigde beleid was reeds in de bijstandsraming verdisconteerd. Om het additionele effect van de pardonregeling te bepalen moet dit aantal personen van de raming worden afgetrokken.
Uit cijfers van Justitie bleek dat 40 à 45% van personen die tot de doelgroep van het project Terugkeer behoorden een verblijfsvergunning heeft ontvangen. Het Centraal Bureau voor de Statistiek (CBS) heeft deze percentages gehanteerd in de migratiecijfers van de

[1] Zie ook Kamerstukken II 2005/06, nr. 2056, Kamervragen van het lid De Wit (SP).

bevolkingsaanwasprognose[2]. Via de raming van de beroepsbevolking van het Centraal Planbureau (CPB) werken deze cijfers vervolgens door in de raming voor de bijstandsuitgaven.

Van de te verlenen vergunningen aan de doelgroep van het project Terugkeer is daarom steeds 40-45% afgetrokken in de bijstandskostenraming. In absolute aantallen komt dit overeen met 7.200 personen.

Uitstroom uit de centrale opvang

Zolang men nog in de centrale opvang verblijft, is er geen recht op bijstand. Via de Regeling verstrekkingen asielzoekers en andere groepen vreemdelingen (Rva 2005) wordt dan voorzien in de noodzakelijke kosten van bestaan. Het convenant tussen Rijk en gemeenten over de pardonregeling voorziet in een huisvestingstaakstelling. Eind 2009 zal de gehele doelgroep uit de centrale opvang zijn vertrokken en regulier gehuisvest zijn. Bij reguliere huisvesting ontstaat recht op bijstand.
In bovengenoemde brief van de Staatssecretaris van Justitie van 1 februari 2008 wordt informatie verstrekt over het uitstroomtempo.
Het uitstroomtempo in 2007 is wat hoger geweest dan eerder in de bijstandsraming voorzien. Daarnaast was het deel van de groep dat in de centrale opvang verbleef wat groter dan voorzien. Het saldo van deze twee effecten is dat de omvang van de groep die in 2008 en 2009 naar verwachting nog in de centrale opvang verblijft iets hoger uitvalt dan in de oorspronkelijke raming van SZW. Dit leidt tot een raming van het beroep op bijstand die enkele tientallen uitkeringen lager uitvalt. Dit is verwerkt in de raming die u op 27 februari ontving. In onderstaande tabel is het gemiddelde aantal personen weergegeven dat in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning en nog in de centrale opvang verblijft.

De huishoudenssamenstelling

Voor het bepalen van de kosten van de verlening van bijstandsuitkeringen is het van belang te weten uit hoeveel huishoudens de doelgroep bestaat. Op basis van informatie van Justitie over de personen uit het project Terugkeer is hierin vooraf goed inzicht verkregen. Het gaat om relatief veel alleenstaanden. De verhouding tussen personen en huishoudens is ongeveer 1,6 : 1. Dit onderdeel van de raming is niet gewijzigd.

Arbeidsparticipatie

Wie op grond van de pardonregeling een verblijfsvergunning krijgt, is vrij om arbeid te verrichten in Nederland. Het is niet realistisch om te veronderstellen dat iedereen vanaf dat moment ook meteen werk heeft. In de komende jaren zal de arbeidsparticipatie onder de doelgroep geleidelijk toenemen.
Over de kansen op arbeid zijn geen concrete gegevens bekend. De samenstelling van de doelgroep is divers. Er zitten mensen bij met een goede opleiding, maar ook personen met medische beperkingen als gevolg van oorlogstrauma's. Kwantitatief inzicht hierin bestaat niet. Eerdere onderzoeken[3] laten een verdeeld beeld zien wat betreft arbeidsparticipatie van relevante groepen, waarbij over het algemeen blijkt dat de arbeidsparticipatie niet hoog is.

---

[2] CBS, "Bevolkingprognose 2006-2050: Veronderstellingen over asielmigratie" van Han Nicolaas (bevolkingstrends 4e kwartaal 2006).
[3] Vluchtelingenwerk 2007: *Integrale barometer 2006*; SZW 2006: *De arbeidsmarktpositie van hoger opgeleide vluchtelingen*; RWI 2003: *De arbeidsintegratie van vluchtelingen*; Warmerdam en van den Tillaart 2002: *Arbeidspotentieel en arbeidsmarktloopbanen van vluchtelingen en asielgerechtigden*; Warmerdam et.al. 2000 *Nieuwe etnische groepen in Nederland.*

Inmiddels zijn de omstandigheden gewijzigd. Op de arbeidsmarkt liggen op dit moment veel kansen. Ook blijkt van de Wet werk en bijstand (ingevoerd in 2004) een activerende werking uit te gaan.
In de raming van de arbeidsparticipatie is er daarom, zowel nu als in de eerdere raming, vanuit gegaan dat aan het einde van de ramingsperiode dezelfde mate van participatie wordt bereikt als van allochtonen die al langer in Nederland verblijven. Concreet betekent dit een arbeidsparticipatie die oploopt tot 60% op persoonsniveau in 2012.[4] Dit betekent niet dat de overige 40% een uitkering krijgt. Zo hebben mensen met een werkende partner bijvoorbeeld over het algemeen geen recht op een uitkering. Op huishoudensniveau is sprake van arbeidsparticipatie van 70%.
Ik vind dat een realistische veronderstelling en gezien de achtergrond van deze mensen zeker ook getuigen van ambitie. Ik heb al een aantal activiteiten in gang gezet om deze ambitie te ondersteunen. De aanvullende maatregelen die ik tref, treft u in bijlage 1 aan. Daarnaast vormt de financieringssystematiek van de WWB ook een positieve prikkel voor gemeenten om maatregelen te treffen die het beroep op bijstand zoveel mogelijk beperken.

Raming van de bijstandskosten
Per saldo leiden al deze elementen tot de volgende raming (zie tabel) in uitkeringsjaren. Een uitkeringsjaar komt overeen met het bedrag dat betaald moet worden als een gemiddeld huishouden een volledig jaar bijstand zou ontvangen. Het totaal aantal huishoudens dat op enig moment een bijstandsuitkering ontvangt, kan hier dus van afwijken. Voor de kosten van een uitkering is gerekend met een bedrag van € 11.506. Dit bedrag is gebaseerd op de huishoudenssamenstelling van de doelgroep.

Tabel raming bijstandskosten van de pardonregeling per maart 2008

	2007	**2008**	**2009**	**2010**	**2011**	**structureel**
subtotaal doelgroep (personen met vergunning)	27.500	27.500	27.500	27.500	27.500	27.500
-/- personen met tijdelijke vergunning op andere grond	1.500-	1.500-	1.500-	1.500-	1.500-	1.500-
-/- verwerkt in reguliere raming	2.000-	6.000-	7.200-	7.200-	7.200-	7.200-
subtotaal doelgroep (personen)	24.000	20.000	18.800	18.800	18.800	18.800
-/- verblijf in centrale opvang (zonder contra-indicatie)	11.655-	7.358-	2.453-	-	-	-
Totaal personen	12.345	12.643	16.348	18.800	18.800	18.800
Totaal huishoudens	7.925	8.116	10.495	12.069	12.069	12.069
Participatiegraad	20%	40%	50%	60%	65%	70%
Aantal uitkeringsjaren	2.145	4.870	5.247	4.828	4.224	3.621
Kosten bijstand (€ mln)						
Budget 2008 (raming mei 2007)	32	46	51	48	42	36
Raming maart 2008	nvt	56	60	56	49	42
Extra kosten t.o.v. mei 2007	***nvt***	***10***	***9***	***8***	***7***	***6***

[4] De netto participatiegraad van niet-westers allochtonen bedraagt 46 procent (CBS). Het aandeel éénpersoons-huishoudens van de doelgroep is echter significant hoger dan in deze groep. Gecorrigeerd voor dit verschil bedraagt de netto participatiegraad van niet-westers allochtonen 62 procent.

Samengevat zijn de extra kosten het gevolg van het verschil tussen de door het nu bekende aantal van 27.500 te verstrekken verblijfsvergunningen[5] en de 23.400 verblijfsvergunningen waarmee in de originele raming rekening gehouden werd en een klein verschil in het aantal huishoudens in de centrale opvang.
Van dit aantal van 27.500 moet – in afwijking van de cijfers die op 27 februari j.l. aan uw Kamer werden gemeld – nog 1.500 personen worden afgetrokken die een tijdelijke verblijfsvergunning hadden en nu een verblijfsvergunning ontvangen op grond van de pardonregeling.
De extra kosten bedragen in 2008 € 10 mln (en niet € 17 mln zoals op 27 februari werd gemeld). Structureel gaat het om € 6 mln meerkosten ten opzichte van de eerste raming.

Gevolgen voor gemeentelijke budgetten
Conform de systematiek van de Wet werk en bijstand (WWB) en de afspraken daarover met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) (zie ook Kamerstukken II 2007/08 30545 en 29674, nr. 36, p. 3, onderdeel 3) worden met gemeenten meerjarige budgetten afgesproken. In de in september 2007 vastgelegde budgetafspraken is rekening gehouden met de extra kosten als gevolg van de pardonregeling. Omdat nu gerekend kan worden met actuelere inzichten in de ramingselementen (hetgeen geheel buiten de invloedssfeer van gemeenten ligt) ligt het in de rede om de meerjarige budgetten hierop aan te passen. In september 2008 stel ik de meerjarige budgetten 2008 vast, waarbij deze bijstelling en de meest recente inzichten worden meegenomen.

De doelgroep wordt verspreid over Nederland gehuisvest. Hiertoe zijn huisvestingstaakstellingen opgelegd aan gemeenten. Dit kan niettemin leiden tot een onevenredig grote toename van het aantal bijstandsuitkeringen in specifieke gemeenten. Deze gemeenten kunnen – indien de bijstandslasten de budgetten meer dan 10% overtreffen – een beroep doen op een aanvullende uitkering van het rijk. Een onafhankelijke toetsingscommissie adviseert mij over dergelijke aanvragen.

[5] Omdat voor de raming nu kan worden uitgegaan van het totaal aantal verstrekte vergunningen is in de tabel het aantal afwijzingen op grond van contra-indicaties niet weergegeven. Meer informatie daarover is opgenomen in de brief van de staatssecretaris van Justitie van 1 februari.

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2007–2008 **Aanhangsel van de Handelingen**

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1477

Vragen van het lid **Kamp** (VVD) aan de staatssecretarissen van Justitie en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, voor Wonen, Wijken en Integratie en van Financiën over *de kosten van bijstand, gezondheidszorg en huisvesting voor afgewezen asielzoekers die in het kader van de pardonregeling alsnog een verblijfsvergunning krijgen.*
(Ingezonden 6 februari 2008)

1
Hoeveel van de naar schatting 27.500 afgewezen asielzoekers, die in het kader van de pardonregeling alsnog een verblijfsvergunning krijgen, zijn 65 jaar of ouder?

2
Hoeveel van deze 27.500 personen zijn jonger dan 65 jaar, maar vanwege lichamelijke of geestelijke problemen naar het zich laat aanzien niet in staat om te werken?

3
Wat zijn naar verwachting de totale jaarlijkse kosten van bijstand, gezondheidszorg en huisvesting voor de personen die tot deze twee groepen behoren en hun gezinsleden?

4
Voor welk jaarlijks bedrag moeten andere te maken kosten voor de personen, waarop wordt gedoeld in vraag 3 zoals kosten voor onderwijs, maatschappelijke hulp en een oudedagsvoorziening, gedekt worden uit collectieve middelen?

5
Hoeveel van de overige personen die onder de pardonregeling vallen worden geacht aan het werk te gaan en op deze wijze in hun levensonderhoud en in dat van hun gezinsleden te voorzien?

6
Hoeveel van deze overige personen zullen naar uw inschatting een bijstandsuitkering vragen (en krijgen)?

7
Welk totaal bedrag is jaarlijks gemoeid met de verstrekking van bijstandsuitkeringen aan deze personen en hun gezinsleden?

8
Hoeveel bedragen naar verwachting jaarlijks de overige uit collectieve middelen te dekken kosten voor deze personen en hun gezinsleden?

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Albayrak** (Justitie), mede namens de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, voor Wonen, Wijken en Integratie en van Financiën. (Ontvangen 28 februari 2008)

1
Op peildatum 13 februari 2008 kwamen 386 personen van 65 jaar en ouder op grond van de Regeling in aanmerking voor een verblijfsvergunning. Naar mijn schatting zullen er – gelet op de naderende afronding van de uitvoering van de Regeling – niet veel 65-plussers volgen.

2
Hierover zijn geen gegevens beschikbaar, daar deze niet bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst worden geregistreerd.

3 t/m 8
In reactie op de vragen over de kosten van bijstand, gezondheidszorg en huisvesting ten behoeve van personen die in het kader van de Regeling in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning, vraag ik uw aandacht voor het volgende. Bij brief van 24 oktober 2007 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 018, nr. 31) heb ik uw Kamer geïnformeerd over de financiële aspecten van de Regeling. Daarnaast is bij brief van 17 december 2007 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 018, nr.32) van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) uw Kamer bericht over de gevolgen van de Regeling voor de bijstand.
Ik heb eerder expliciet aangegeven dat een allesomvattend overzicht van de financiële aspecten van de Regeling niet kan worden gegenereerd. Dit geldt onder meer voor huisvesting en gezondheid. Daarbij brengt de Regeling zowel besparingen als kosten voor de

KVR31041
2070810760
0708tkdvr1477
ISSN 0921 - 7398
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2008

aanspraak op de collectieve middelen met zich mee. De financiële consequenties van de Regeling volgen uit de in het Coalitieakkoord neergelegde keuze om vreemdelingen die onder de oude Vreemdelingenwet asiel hebben aangevraagd, onder in dit akkoord bepaalde voorwaarden een verblijfsvergunning te verlenen. Deze politieke keuze kent haar grondslag in een wens uit de samenleving om een einde te maken aan de situatie van een grote groep vreemdelingen in de (nood)opvang. Zie ook mijn brief van 24 oktober 2007 (vergaderjaar 2007–2008, 31 018, nr. 31).
Met het verstrekken van verblijfsvergunningen worden deze personen rechtmatig ingezetenen van Nederland. Als gevolg hiervan kunnen zij aanspraak maken op voorzieningen in onze samenleving zoals die gelden voor alle rechtmatig ingezetenen. Overigens dient te worden opgemerkt dat ook zonder de Regeling een aanzienlijk deel van de doelgroep in aanmerking zou zijn gekomen voor een verblijfsvergunning, en daarmee een aanspraak zou hebben gedaan op de voorzieningen.
Conform de systematiek van de Wet werk en bijstand (Wwb) en de afspraken daarover met de VNG (zie ook Kamerstukken II 2007/08 30 545 en 29 674, nr. 36, p. 3, onderdeel 3) worden gemeenten gecompenseerd voor (wijzigingen in de) effecten van rijksbeleid voorafgaand aan de inwerkingtreding daarvan. Het aantal vreemdelingen dat in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning zal naar verwachting 27.500 personen bedragen.
Bij de oorspronkelijke raming voor de bijstandskosten is evenwel technisch gerekend met een lager aantal, namelijk 23.400 verblijfsvergunningen. Nu naar schatting 27.500 vreemdelingen een vergunning zullen krijgen kan de raming worden aangepast. Hierbij gaat het – net als in de brief van de Staatssecretaris van SZW van 17 december 2007 – om een berekening van de raming ten opzichte van de situatie zonder de Regeling.
In de raming is rekening gehouden met een toenemende netto-arbeidsparticipatiegraad van de groep tot 60 procent. Voorts is rekening gehouden met de huishoudenssamenstelling van de doelgroep (gemiddeld 1,6 persoon per huishouden)[1]. Voor zover er geen of onvoldoende inkomsten uit arbeid zijn kan recht op bijstand ontstaan. Dit is pas het geval nadat de centrale opvang is verlaten. In de raming is rekening gehouden met het uitstroomverloop conform de huisvestingstaakstelling.
Ten opzichte van de eerdere raming die uw Kamer op 17 december ontving leidt dit tot bijgestelde bedragen. Voor 2008 zijn de bijstandskosten geraamd op 63 miljoen euro (was 46 miljoen). In 2009 zijn die 66 miljoen euro (was 51 miljoen). Daarna neemt dit af tot 45 miljoen (was 36 miljoen)[2]. De inspanningen van mij en mijn collega's zijn erop gericht het beroep op bijstand zo beperkt mogelijk te houden. In zijn brief van 17 december 2007 heeft de Staatssecretaris van SZW hiertoe enkele concrete initiatieven genoemd. Verder kan al voor het verlaten van de centrale opvang een aanvang worden gemaakt met de inburgering.
Zoals eerder is aangegeven bestaat er op dit moment geen concreet beeld van de gevolgen van de Regeling voor de mate waarin *daadwerkelijk* beroep wordt gedaan op de algemene bijstand. Daarom wordt in afstemming met de Staatssecretaris van SZW nagegaan of het mogelijk is om aan de hand van een bestand van de IND via SUWI-net het beroep op de bijstand door de doelgroep na te gaan. Zodra de uitkomsten van deze bestandsvergelijking beschikbaar zijn, zullen deze door de Staatssecretaris van SZW met uw Kamer gedeeld worden.
De verantwoordelijke bewindspersonen van dit kabinet spannen zich in om de vergunninghouders in het kader van de Regeling zo volledig mogelijk te laten deelnemen aan de Nederlandse samenleving onder meer met behulp van onderwijs, inburgering en arbeidsparticipatie.

[1] Bij de raming is geen onderscheid gemaakt naar leeftijd. Het aantal 65-plussers in de doelgroep bedraagt enkele honderden. Deze personen hebben geen AOW-rechten opgebouwd. Zij zullen – tenzij zij kunnen beschikken over andere middelen van bestaan – afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering.
[2] Genoemde bedragen zijn bruto-bedragen, waarvan gemeenten belasting en premie ziektekostenverzekering afdragen.

PARTIJ VAN DE ARBEID

CDA

GROENLINKS

Motie generaal pardon

De Raad van de gemeente Enschede, in vergadering bijeen op maandag 24 september 2007 en besprekend stuknummer 12806, concernrapportage 2007,

Constaterende dat:

- Het college in de concernrapportage 2007 spreekt van een belangrijk financieel risico voor de gemeente Enschede, betreffende het generaal pardon voor uitgeprocedeerde asielzoekers;
- Het financiële risico zich zal doen gevoelen in met name de WWB-uitkeringen;
- Het college de raad separaat informeert op 21 augustus 2007 kenmerk 0700000593 "voortgangsverslag pardonregeling";
- Het gaat om 306 personen die in het kader van de pardonregeling een beroep zullen doen op de WWB;

Overwegende dat:

- Uit beantwoording van de technische vragen op 3 september 2007 blijkt dat de kosten neerkomen op ongeveer 15.000 euro per persoon, in totaal ongeveer 4,5 miljoen euro;
- Het verdeelmodel voor de WWB voor de gemeente Enschede nadelig uitpakt en de 4,5 miljoen euro niet volledig gecompenseerd wordt door het Rijk;
- Het college bij beantwoording van de technische vragen op 3 september 2007 stelt door te zullen gaan met inspanningen om het huidige verdeelmodel WWB ten gunste van Enschede te beïnvloeden;
- Dat deze inspanningsverplichting van het college al enige jaren loopt en ondanks harde inzet een moeizaam proces is;
- Onbekend is wat de omliggende gemeenten aan personen en risico hebben in het kader van het generaal pardon voor uitgeprocedeerde asielzoekers;
- Niet bekend is wat het concrete aanvalsplan van het college is om het financiële risico als gevolg het generaal pardon aan te pakken;

Besluit dat

- Het college komt met concrete voorstellen (zo mogelijk in netwerkstadverband), bij voorkeur met nieuwe (uitstroom)maatregelen als gevolg van Prinsjesdag 2007, die leiden tot een vermindering van het financiële risico van het generaal pardon;

En gaat over tot de orde van de dag,

gemeente Rheden

Memo

datum	voor	afdeling/cluster
17 juni yyyy	de Raad van de gemeente Rheden	Samenlevingszaken
behandeld door	**ons kenmerk**	**bijlage(n)**
T.P. van Gelder	SZZRG8187	<Bijlagen>

onderwerp
Uitvoering Pardonregeling.

INHOUD

- *Inleiding*
- *Kader: het onderhandelaarsakkoord en lokaal beleid*
- *Financiering en uitvoering*
- *Omvang groep gepardonneerden in Rheden*
- *Toegekende verblijfsvergunningen*
- *Huisvestingstaakstelling*
- *Inburgering en overige faciliteiten*
- *Toekomst noodopvang*

1. Inleiding

In november 2007 is de Raad toegezegd dat zij in juni 2008 informatie zou ontvangen over de uitvoering van de pardonregeling in de gemeente Rheden. In deze memo wordt verslag gedaan van de wijze waarop de pardonregeling het afgelopen half jaar is uitgevoerd.

2. Kader: het onderhandelaarsakkoord en lokaal beleid

Medio 2007 stemde de raad in met het onderhandelaarakkoord tussen VNG en het Rijk over de uitvoering van de zogeheten Pardonregeling, met de opmerking dat de gemeente het huidige beleid t.a.v. de (nood)opvang van rechtmatig in Nederland verblijvende uitgeprocedeerde asielzoekers zal handhaven. In november 2007 heeft de raad vervolgens het beleid vastgesteld ten aanzien van de uitvoering van de pardonregeling in de gemeente Rheden. De belangrijkste uitgangspunten voor het beleid zijn de volgende:

a. voortzetting van de noodopvang voor degenen die een realistische kans maken op een Pardonaanbod op basis van een driemaandelijkse toetsing;
b. beëindiging van noodopvang voor degenen die geen realistische kans meer hebben op een Pardonaanbod op voorwaarde dat ze gebruik kunnen maken van een terugkeervoorziening van het Rijk en met inachtneming van een overgangstermijn van 3 maanden;
c. gepardonneerden die in noodopvang zitten mogen van daaruit wachten op reguliere huisvesting'
d. het totale aantal te huisvesten personen in het kader van de Pardonregeling zal de aanvullende taakstelling van het Rijk niet overschrijden;
e. gepardonneerden woonachtig in de gemeente Rheden behoren tot de prioritaire groep van gepardonneerden die zal worden gehuisvest.

f. huizen voor mensen die momenteel buiten de gemeente Rheden verblijven worden aangeboden via het aanbodsysteem van het COA.

3. Financiering en uitvoering

Voor de uitvoering van de pardonregeling zijn aparte financieringsregelingen beschikbaar t.a.v. de aanvullende huisvestingstaakstelling en voor de inburgering. Kosten van uitkeringen of inrichtingskosten dienen gedekt te worden uit de reguliere voorzieningen die hiervoor bestaan.

1. Per huishouden van gepardonneerden dat in een gemeente wordt gehuisvest (of zelf hier huisvesting vindt) ontvangt de gemeente een vergoeding van € 3400,=.
2. Het rijk heeft alle gemeenten een extra taakstelling voor huisvesting van gepardonneerden opgelegd. Voor de gemeente Rheden gaat dit om 13 personen in 2007, 26 in 2008 en naar verwachting eveneens 26 in 2009. Gepardonneerden die zich al in een gemeente bevinden en vervolgens hier formeel gehuisvest worden of gepardonneerden die op eigen kracht een huis binnen een gemeente vinden, tellen mee voor de aanvullende huisvestingstaakstelling.
3. Per gepardonneerde die een inburgeringstraject gaat volgen ontvangt de gemeente een vergoeding van € 4400,=. Dit is overigens een lagere vergoeding dan de normbedragen voor inburgeringstrajecten die de gemeente ontvangt in het kader van de Wet Inburgering.

Wat de uitvoering betreft ligt de regie bij de gemeente, afdeling samenlevingszaken. De gemeente informeert betrokkenen ook via informatie op de website. In 2007 is ook een dienstverleningsovereenkomst afgesloten met SWR. De functionaris die een aantal taken van de noodopvang coördineert wordt ook ingezet voor de (aanvullende) huisvestingstaakstelling en de eerste opvang van gepardonneerden. Door deze taken bij één uitvoerder onder te brengen heeft deze de mogelijkheid daadwerkelijk als "een spin in het web" te functioneren en in de praktijk loopt dit goed.
In de uitvoering wordt samengewerkt met de afdeling Werk & Inkomen (uitkeringsaanvragen en inburgering), de afdeling Dienstverlening van de gemeente, de Stichting noodopvang en de Stichting Vluchtelingenwerk Midden Gelderland (maatschappelijke begeleiding). Met woonstichting Vivare zijn eind 2007 afspraken gemaakt over het beschikbaar stellen van woningen.

4. Omvang groep gepardonneerden in de gemeente Rheden

In de aanloop naar het onderhandelingakkoord is door SVMG en de coördinator noodopvang een inventarisatie gemaakt van mensen mogelijk voor de pardonregeling in aanmerking zouden komen. In de loop van 2007 was een groep van bijna 40 personen (volwassenen en kinderen) in beeld die binnen de gemeente verbleven. Dit betrof een aantal huishoudens in een vorm van noodopvang, een aantal huishouden c.q. personen die op eigen kracht binnen de gemeente verbleven (b.v. bij familie, kennissen, etc) en een aantal huishoudens c.q. personen die nog onder andere, oude, regelingen vielen zoals bijvoorbeeld de ROA regeling.

Het grootste deel van de mensen die 'in beeld' waren, waren ook nog bekend in de actieve bestanden bij de IND. Voor een paar mensen gold dit niet. Zij dienden een zogeheten burgemeestersverklaring aan te vragen en stukken aan te leveren waaruit bleek dat zij aan de voorwaarden voor de pardonregeling voldeden. Uiteindelijk hebben 4 personen een aanvraag voor een burgemeestersverklaring ingediend. Twee hebben er voor gekozen dit niet te doen wegens resp. een mogelijke contra-indicatie en de wens om in een andere gemeente gehuisvest te worden.

5. Toegekende verblijfsvergunningen: (tot 1/05/2008)
Van de definitieve groep mensen (37 personen, 14 huishoudens) die bij aanvang van de pardonregeling bij de gemeente in beeld was (verblijf in noodopvang, andere regeling of zelfstandig woonachtig in de gemeente Rheden) en de groep die een zogeheten "burgemeestersverklaring" heeft aangevraagd, zijn de procedures voor een verblijfsvergunning inmiddels afgerond.
Op één gezin (5 personen) na dat geen pardonaanbod heeft gekregen, hebben alle personen die in beeld waren een verblijfsvergunning gekregen. De meesten ontvingen een verblijfsvergunning in het kader van de pardonregeling. Voor een paar personen resulteerde een lopende, reguliere procedure in de tussentijd in een verblijfsvergunning.

6. Huisvestingstaakstelling
Conform het vastgestelde beleid is bij de uitvoering van de huisvestingstaakstelling prioriteit gegeven aan degenen die bij het in werking treden van de pardonregeling in de gemeente Rheden verbleven en niet beschikten over eigen woonruimte. Dit was overigens niet voor alle gepardonneerden het geval aangezien een aantal van hen al bij een partner of familie inwoonde en geen behoefte had aan andere huisvesting.
Bij een aanbod voor huisvesting is rekening gehouden met de gemeentelijke kern waar iemand gehuisvest wil worden (Velp, Rheden of Dieren) en met de gezinsgrootte. In principe krijgt iemand éénmalig een aanbod dat passend is volgens de criteria zoals deze binnen de KAN-regio gelden.
Er is geen wachtlijst aangelegd van personen van buiten de gemeente die graag hier geplaatst wilden worden.

In de afgelopen periode zijn 10 huishoudens (in totaal 26 personen) definitief geplaatst. Dit is gebeurd door 1) het op naam zetten van een woning die al bij een persoon/huishouden in gebruik was (5 woningen) en 2) plaatsing in een door Vivare aangeboden woning (5 woningen). Van de oorspronkelijke groep die in beeld was wacht momenteel nog 1 gezin (moeder met 2 kinderen) op plaatsing in een woning. Naar verwachting kan dit gezin nog voor de zomer definitief geplaatst worden.

Naast de groep die door inspanningen van de gemeente aan een woning is gekomen, zijn er ook gepardonneerden die de afgelopen periode op eigen kracht een woning binnen de gemeente hebben gevonden. Dit betreft in totaal 4 huishoudens (21 personen). Drie hiervan betreft "grotere" gezinnen (met resp. 4 en 5 kinderen) die als woningzoekende ingeschreven stonden bij de KAN-regio. Deze gezinnen hebben zelf vanuit een AZC gereageerd op een regulier aangeboden woning in de Entree waarvoor als toewijzingscriterium gold dat deze bepaalde woning naar het grootste gezin zou gaan.

Voor de aanvullende huisvestingstaakstelling voor gepardonneerden geldt dat zowel de mensen die door tussenkomst van de gemeente worden geplaatst, als de mensen die op eigen kracht een woning vinden meetellen. Dit betekent dat in Rheden de taakstelling voor 2007 en 2008 (in totaal 39 personen) inmiddels is uitgevoerd. Daarnaast is de huisvestingstaakstelling voor statushouders voor 2008 veel lager vastgesteld dan oorspronkelijk geraamd: deze bedraagt slechts 10 personen. E.a. betekent dat de gemeente Rheden zonder problemen kan voldoen aan de door het rijk opgelegde huisvestingstaakstellingen voor gepardonneerden en statushouders.

7. Inburgering en overige faciliteiten

Gepardonneerden die niet over eigen inkomsten konden beschikken zijn door de betrokken functionarissen (coördinator van SWR, noodopvang en SVMG) doorgeleid naar de afdeling Werk en Inkomen voor het verkrijgen van een uitkering en, indien nodig, een bijdrage voor inrichtingskosten. Voor zover van toepassing, zijn mensen ook geholpen bij het inschrijven bij b.v. scholen, een huisarts, tandarts, etc.
Conform de regeling zoals deze geldt voor inburgeringsplichtige nieuwkomers, zijn (en worden) alle gepardonneerden binnen 6 weken na toekenning van de verblijfsvergunning of vestiging in de gemeente opgeroepen voor een intake door de consulent inburgering.
Alle inburgeringsplichtige gepardonneerden die in 2007 in beeld waren en/of zich het 1e kwartaal van 2008 hier gevestigd hebben, volgen inmiddels een inburgeringstraject bij het ROC Rijn-IJssel. Voor 2 personen zijn medische redenen aanwezig om de inburgering (tijdelijk) uit te stellen. Daarnaast zijn 2 personen op basis van opleiding niet langer inburgeringsplichtig.
Conform de wet Inburgering waarin is bepaald dat inburgeringsplichtige statushouders en (ex)asielzoekers naast de inburgering ook een aanbod dienen te krijgen voor maatschappelijke begeleiding, is aan alle gepardonneerden een aanbod gedaan voor een maatwerk aanbod aan maatschappelijke begeleiding door SVMG. Aangezien een deel van de gepardonneerden al lange tijd in de gemeente Rheden verblijft en hier al goed zijn/haar weg kan vinden, wordt niet door iedereen van dit aanbod gebruik gemaakt.

8. Toekomst noodopvang

In het onderhandelaarsakkoord is bepaald dat de gemeenten zich in dienen te spannen voor het beëindigen van vormen van noodopvang voor eind 2009. Naar verwachting zal de gemeente Rheden hieraan kunnen voldoen.
Door de pardonregeling is de omvang van de groep in noodopvang in Rheden de afgelopen periode al sterk afgenomen. Op dit moment worden nog 3 gezinnen in een vorm van noodopvang opgevangen. Dit betreft: 1 gezin dat geen pardonaanbod heeft gekregen maar nog wel een reguliere procedure heeft lopen en 2 gezinnen die sowieso niet onder de pardonregeling konden vallen omdat dit "nieuwe wetters" betreft. Van de nieuwe wetters neemt 1 gezin deel aan een terugkeertraject van de Dienst Terugkeer & Vertrek en 1 gezin heeft nog een procedure lopen die, naar verwachting, in een verblijfsvergunning zal resulteren. Het al of niet voortzetten van noodopvang en de garantie van een humane behandeling van deze gezinnen, wordt voldoende geborgd door het door de Raad vastgestelde beleidskader van november 2007 en de in maart 2008 door B & W vastgestelde nadere uitvoeringsregels ten aanzien van de noodopvang.

Gemeente Den Haag

BEANTWOORDING SCHRIFTELIJKE VRAGEN

van de raadsleden B.C. de Liefde en M. Propstra

---

sv 2007.233
RIS 150071
Regnr. BSD/2007.3835

Den Haag, 11 december 2007

Inzake: Pardonregeling

De gemeenteraad

De raadsleden de heer B.de Liefde en mevrouw M. Propstra hebben op 23 november 2007 een brief met daarin vijf vragen aan de voorzitter van de gemeenteraad gericht.
Ingevolge het bepaalde in artikel 38, van het reglement van orde voor vergaderingen en andere werkzaamheden van de raad, antwoorden wij als volgt.

Tijdens de begrotingsbehandeling op 1 november jl. liet de burgemeester weten dat van de naar schatting 1.200 personen die waarschijnlijk in aanmerking zullen komen voor het generaal pardon naar schatting 500 op kamers wonen en dat ongeveer 700 personen op noodopvangadressen verblijven. Volgens de burgemeester moet de gemeente op eigen kosten voor 2007 € 7 miljoen aan bijstandsuitkeringen voor 1.000 huishoudens uit de pardonregeling financieren. Ook de rijksfinanciering voor de inburgering van de personen die in aanmerking komen voor de pardonregeling is ontoereikend.
Onder verwijzing naar artikel 38 van het Reglement van Orde heeft de VVD-fractie vijf vragen.

1. *Kan het college naar aanleiding van de mondelinge inbreng van de burgemeester tijdens de begrotingsbehandeling nader motiveren waarom de 500 personen die op kamers wonen geen beroep op een corporatiewoning zullen doen? Kan het college een inschatting geven hoeveel personen uit de pardonregeling een beroep zullen doen op een voorrangsverklaring voor een corporatiewoning en hoeveel uit deze groep zullen naar waarschijnlijkheid deze verklaring krijgen?*

De 500 (in mei gingen we nog uit van 750) personen op kamers verblijven feitelijk in corporatiewoningen. Deze woningen die tijdelijk in beheer zijn bij de Stichting Huisvesting Alleenstaanden en Meerpersoonshuishoudens (SHAM) kunnen gedeeltelijk "omgeklapt" worde

Dat wil zeggen dat gezinnen in deze woningen, zodra zij een verblijfspas hebben, een reguliere huurovereenkomst aangeboden krijgen. Per saldo zijn voor hen geen extra corporatiewoningen nodig. Een ander deel van de woningen wordt niet omgeklapt omdat corporaties daarvoor een andere bestemming hebben vanwege o.a. verkoop, herstructurering (sloop) of toewijzing aan een andere doelgroep. Het komt ook voor dat de woningen volgens de normen van de huisvestingsverordening te klein zijn voor de betreffende huishoudens. Kandidaten in woningen die niet omgeklapt worden, zullen met een voorrangsverklaring verder geholpen worden. Voor hen zijn wel extra corporatiewoningen nodig.
Op grond van het nu geldende inzicht zal ruim de helft van de 500 personen via "omklap" in de huidige woning kunnen blijven wonen.

Wij gaan er nu vanuit dat 700 personen aangevuld met een aantal uit de niet omklapbare woningen een beroep doen op een voorrangsverklaring en ook zo'n verklaring zullen krijgen.

2. *Welke gevolgen zullen de extra voorrangsverklaringen voor personen uit de pardonregeling naar schatting hebben voor de gemiddelde wachttijden voor corporatiewoningen?*

Alle pardonners die zich in Den Haag vestigen worden aangemerkt als starters op de woningmarkt. De gemiddelde inschrijftijd voor een sociale huurwoning voor starters bedraagt 18 maanden en deze gaat naar verwachting in de komende twee jaren met enkele procenten omhoog, resulterend in één of twee maanden extra wachttijd.

3. *Heeft de gemeente Den Haag of het Stadsgewest Haaglanden afspraken gemaakt met de woningcorporaties in deze regio over de huisvesting van personen die in aanmerking komen voor de pardonregeling? Zo nee, waarom niet? Zo ja, hoe zien deze uitspraken er uit?*

Met de Haagse corporaties is overleg gevoerd over de instroom van pardonners op de sociale woningmarkt. Corporaties staan op het standpunt ruimhartig mee te werken aan de huisvesting van deze mensen. Omdat deze extra taakstelling geldt tot het jaar 2010 is er voldoende mogelijkheid de instroom te verdelen over meerdere jaren. Omdat de werkwijze van de voorrangsverklaring naadloos aansluit bij die voor andere groepen met voorrang op de woningmarkt zijn aanvullende afspraken met corporaties niet nodig. Om een voorrangsverklaring aan te vragen kunnen pardonners terecht bij twee intakebalies van Staedion Wonen die daarvoor zijn toegerust.

4. *Waarop is het aantal van 1.000 huishoudens dat in 2007 een beroep zal doen op de bijstanden dat gefinancierd wordt uit de pardonregeling, gebaseerd? Is dit een schatting of beschikt het college al over harde cijfers? Waarop baseert het college het bedrag van € 7 miljoen dat kennelijk nodig is om in 2007 hun uitkering van te betalen. Welke ontwikkeling van dit aantal verwacht het college voor de komende twee jaar, met andere woorden hoe schat het college de uitstroomkansen in?*

Wat bedragen naar verwachting voor de gemeente de bijstandskosten voor de personen die in aanmerking komen voor het generaal pardon in 2008 en 2009? Hoe wil het college de hogere kosten aan bijstandsuitkeringen financieren?

Het aantal van 1.000 huishoudens dat in 2007 een beroep zal doen op de bijstand is een inschatting geweest, gebaseerd op de voortvarendheid die de IND heeft toegezegd aan het begin van dit proces. Uitgaande van een gemiddelde uitkeringsduur van een half jaar in 2007, is daarom rekening gehouden met een totaalbedrag van €7 miljoen. Inmiddels is duidelijk dat dit cijfer bij lange na niet gehaald wordt. Er zijn per 1 december 2007 ongeveer 650 pasjes uitgereikt in Den Haag. Op dit moment zijn er slechts enkele tientallen huishoudens die als gevolg van de pardonregeling een uitkering toegewezen hebben gekregen. Dit heeft te maken met de geleidelijke afgifte van de verblijfspassen en met het feit dat een deel van de betrokkenen ook na ontvangst van de vergunning nog een periode financieel ondersteund wordt door het rijk (via de COA). De uitkeringslasten voor 2007 zullen dan ook veel minder zijn.

We verwachten nog steeds dat er in uiteindelijk totaal tussen de 1.000 en 1.500 huishoudens mogelijk een beroep kunnen doen op de WWB. De duur van deze eventuele uitkeringen is op voorhand niet in te schatten. Aan de ene kant betreft het hier een groep die zeer gemotiveerd is om aan het werk te gaan, maar aan de andere kant is er vaak sprake van een meervoudige problematiek, soms gecombineerd met een Post traumatisch stress syndroom. Van iedereen die een uitkering krijgt, worden onmiddellijk de mogelijkheden onderzocht. Op grond van de mogelijkheden van de klant wordt met een individuele aanpak bezien hoe deze persoon zo snel mogelijk aan het werk kan. Iedereen die kan werken, moet werken. Maar schatting van de gemiddelde uitkeringsduur van deze groep klanten is niet te maken, te meer daar de groep nog niet in beeld is.

Uitgaande van 1.000 huishoudens met een WWB uitkering zou de totale uitkeringslast jaarlijks €13,5 miljoen bedragen. Een stijging van het aantal uitkeringsgerechtigden wordt verdisconteerd in het macrobudget WWB Inkomensdeel. Met andere woorden op macroniveau worden de gemeenten gecompenseerd voor de gevolgen van de pardonregeling. Den Haag maakt grof geschat aanspraak op 7% van het macrobudget. Uitgaande van 20.000 uitkeringen landelijk als gevolg van de pardonregeling, is het aandeel van Den Haag daarin 6%. Dat zou betekenen dat de compensatie volledig is. Of dit ook daadwerkelijk zo is zal blijken uit de schattingen van het Centraal Planbureau in maart 2008 en definitieve vaststelling van het Haagse WWB-Inkomensdeel in september 2008.

5. *Kan het college inzicht geven welke gevolgen de pardonregeling naar schatting zal hebben voor het aantal inburgeringstrajecten? Heeft naar weten van het college de VNG al overleg met de staatssecretaris over de ontoereikende financiering voor het aantal inburgeringstrajecten? Zo ja, wat zijn de resultaten van dit overleg?*

Het Rijk en de VNG hebben afspraken gemaakt over extra rijksbudget (56 mln) dat beschikbaar wordt gesteld voor de inburgering van de pardonners, uitgaande van (landelijk) 12.500 inburgeringsplichtigen onder deze doelgroep. Het aantal trajecten zal dus toenemen en daar is extra financiering voor.

Mocht echter blijken dat dit extra budget ontoereikend is dan wordt dit punt zeker betrokken bij de evaluatie van de regeling.

Het college van burgemeester en wethouders,
de secretaris, de burgemeester,

mw. A.W.H. Bertram W.J. Deetman

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2007–2008 **Aanhangsel van de Handelingen**

Vragen gesteld door de leden der Kamer, met de daarop door de regering gegeven antwoorden

1477

Vragen van het lid **Kamp** (VVD) aan de staatssecretarissen van Justitie en van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, voor Wonen, Wijken en Integratie en van Financiën over *de kosten van bijstand, gezondheidszorg en huisvesting voor afgewezen asielzoekers die in het kader van de pardonregeling alsnog een verblijfsvergunning krijgen.* (Ingezonden 6 februari 2008)

1
Hoeveel van de naar schatting 27.500 afgewezen asielzoekers, die in het kader van de pardonregeling alsnog een verblijfsvergunning krijgen, zijn 65 jaar of ouder?

2
Hoeveel van deze 27.500 personen zijn jonger dan 65 jaar, maar vanwege lichamelijke of geestelijke problemen naar het zich laat aanzien niet in staat om te werken?

3
Wat zijn naar verwachting de totale jaarlijkse kosten van bijstand, gezondheidszorg en huisvesting voor de personen die tot deze twee groepen behoren en hun gezinsleden?

4
Voor welk jaarlijks bedrag moeten andere te maken kosten voor de personen, waarop wordt gedoeld in vraag 3 zoals kosten voor onderwijs, maatschappelijke hulp en een oudedagsvoorziening, gedekt worden uit collectieve middelen?

5
Hoeveel van de overige personen die onder de pardonregeling vallen worden geacht aan het werk te gaan en op deze wijze in hun levensonderhoud en in dat van hun gezinsleden te voorzien?

6
Hoeveel van deze overige personen zullen naar uw inschatting een bijstandsuitkering vragen (en krijgen)?

7
Welk totaal bedrag is jaarlijks gemoeid met de verstrekking van bijstandsuitkeringen aan deze personen en hun gezinsleden?

8
Hoeveel bedragen naar verwachting jaarlijks de overige uit collectieve middelen te dekken kosten voor deze personen en hun gezinsleden?

Antwoord

Antwoord van staatssecretaris **Albayrak** (Justitie), mede namens de staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid en de ministers van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, voor Wonen, Wijken en Integratie en van Financiën. (Ontvangen 28 februari 2008)

1
Op peildatum 13 februari 2008 kwamen 386 personen van 65 jaar en ouder op grond van de Regeling in aanmerking voor een verblijfsvergunning. Naar mijn schatting zullen er – gelet op de naderende afronding van de uitvoering van de Regeling – niet veel 65-plussers volgen.

2
Hierover zijn geen gegevens beschikbaar, daar deze niet bij de Immigratie- en Naturalisatiedienst worden geregistreerd.

3 t/m 8
In reactie op de vragen over de kosten van bijstand, gezondheidszorg en huisvesting ten behoeve van personen die in het kader van de Regeling in aanmerking komen voor een verblijfsvergunning, vraag ik uw aandacht voor het volgende. Bij brief van 24 oktober 2007 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 018, nr. 31) heb ik uw Kamer geïnformeerd over de financiële aspecten van de Regeling. Daarnaast is bij brief van 17 december 2007 (Tweede Kamer, vergaderjaar 2007–2008, 31 018, nr.32) van de Staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid (SZW) uw Kamer bericht over de gevolgen van de Regeling voor de bijstand.
Ik heb eerder expliciet aangegeven dat een allesomvattend overzicht van de financiële aspecten van de Regeling niet kan worden gegenereerd. Dit geldt onder meer voor huisvesting en gezondheid. Daarbij brengt de Regeling zowel besparingen als kosten voor de

KVR31041
2070810760
0708tkdvr1477
ISSN 0921 - 7398
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2008

aanspraak op de collectieve middelen met zich mee. De financiële consequenties van de Regeling volgen uit de in het Coalitieakkoord neergelegde keuze om vreemdelingen die onder de oude Vreemdelingenwet asiel hebben aangevraagd, onder in dit akkoord bepaalde voorwaarden een verblijfsvergunning te verlenen. Deze politieke keuze kent haar grondslag in een wens uit de samenleving om een einde te maken aan de situatie van een grote groep vreemdelingen in de (nood)opvang. Zie ook mijn brief van 24 oktober 2007 (vergaderjaar 2007–2008, 31 018, nr. 31).
Met het verstrekken van verblijfsvergunningen worden deze personen rechtmatig ingezetenen van Nederland. Als gevolg hiervan kunnen zij aanspraak maken op voorzieningen in onze samenleving zoals die gelden voor alle rechtmatig ingezetenen. Overigens dient te worden opgemerkt dat ook zonder de Regeling een aanzienlijk deel van de doelgroep in aanmerking zou zijn gekomen voor een verblijfsvergunning, en daarmee een aanspraak zou hebben gedaan op de voorzieningen.
Conform de systematiek van de Wet werk en bijstand (Wwb) en de afspraken daarover met de VNG (zie ook Kamerstukken II 2007/08 30 545 en 29 674, nr. 36, p. 3, onderdeel 3) worden gemeenten gecompenseerd voor (wijzigingen in de) effecten van rijksbeleid voorafgaand aan de inwerkingtreding daarvan. Het aantal vreemdelingen dat in aanmerking komt voor een verblijfsvergunning zal naar verwachting 27.500 personen bedragen.
Bij de oorspronkelijke raming voor de bijstandskosten is evenwel technisch gerekend met een lager aantal, namelijk 23.400 verblijfsvergunningen. Nu naar schatting 27.500 vreemdelingen een vergunning zullen krijgen kan de raming worden aangepast. Hierbij gaat het – net als in de brief van de Staatssecretaris van SZW van 17 december 2007 – om een berekening van de raming ten opzichte van de situatie zonder de Regeling.
In de raming is rekening gehouden met een toenemende netto-arbeidsparticipatiegraad van de groep tot 60 procent. Voorts is rekening gehouden met de huishoudenssamenstelling van de doelgroep (gemiddeld 1,6 persoon per huishouden)[1]. Voor zover er geen of onvoldoende inkomsten uit arbeid zijn kan recht op bijstand ontstaan. Dit is pas het geval nadat de centrale opvang is verlaten. In de raming is rekening gehouden met het uitstroomverloop conform de huisvestingstaakstelling.
Ten opzichte van de eerdere raming die uw Kamer op 17 december ontving leidt dit tot bijgestelde bedragen. Voor 2008 zijn de bijstandskosten geraamd op 63 miljoen euro (was 46 miljoen). In 2009 zijn die 66 miljoen euro (was 51 miljoen). Daarna neemt dit af tot 45 miljoen (was 36 miljoen)[2]. De inspanningen van mij en mijn collega's zijn erop gericht het beroep op bijstand zo beperkt mogelijk te houden. In zijn brief van 17 december 2007 heeft de Staatssecretaris van SZW hiertoe enkele concrete initiatieven genoemd. Verder kan al voor het verlaten van de centrale opvang een aanvang worden gemaakt met de inburgering.
Zoals eerder is aangegeven bestaat er op dit moment geen concreet beeld van de gevolgen van de Regeling voor de mate waarin *daadwerkelijk* beroep wordt gedaan op de algemene bijstand. Daarom wordt in afstemming met de Staatssecretaris van SZW nagegaan of het mogelijk is om aan de hand van een bestand van de IND via SUWI-net het beroep op de bijstand door de doelgroep na te gaan. Zodra de uitkomsten van deze bestandsvergelijking beschikbaar zijn, zullen deze door de Staatssecretaris van SZW met uw Kamer gedeeld worden.
De verantwoordelijke bewindspersonen van dit kabinet spannen zich in om de vergunninghouders in het kader van de Regeling zo volledig mogelijk te laten deelnemen aan de Nederlandse samenleving onder meer met behulp van onderwijs, inburgering en arbeidsparticipatie.

[1] Bij de raming is geen onderscheid gemaakt naar leeftijd. Het aantal 65-plussers in de doelgroep bedraagt enkele honderden. Deze personen hebben geen AOW-rechten opgebouwd. Zij zullen – tenzij zij kunnen beschikken over andere middelen van bestaan – afhankelijk zijn van een bijstandsuitkering.
[2] Genoemde bedragen zijn bruto-bedragen, waarvan gemeenten belasting en premie ziektekostenverzekering afdragen.

1,27

Tweede Kamer der Staten-Generaal

2

Vergaderjaar 2007–2008

31 018 Regeling afwikkeling oude Vreemdelingenwet

Nr. 32

BRIEF VAN DE STAATSSECRETARIS VAN SOCIALE ZAKEN EN WERKGELEGENHEID

Aan de Voorzitter van de Tweede Kamer der Staten-Generaal

Den Haag, 17 december 2007

De Immigratie- en Naturalisatiedienst (IND) voert op dit moment op voortvarende wijze de Regeling afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet uit. Met het verstrekken van verblijfsvergunningen worden vergunninghouders rechtmatig ingezetenen van Nederland. Als gevolg hiervan kunnen zij aanspraak maken op voorzieningen in onze samenleving zoals dat geldt voor alle rechtmatig ingezetenen. Op dit moment kan er geen concreet beeld worden gegeven van de gevolgen van de regeling voor de mate waarin nu werkelijk beroep wordt gedaan op de algemene bijstand. Hiervoor is een koppeling tussen gegevens van IND en het Centraal Bureau Statistiek (CBS) nodig die op dit moment niet aanwezig is.

Eerder hebben zowel mijn collega van Justitie als ik gemeld dat deze gevolgen op de gebruikelijke wijze en volgens de wettelijke systematiek zouden worden verwerkt in de budgetten voor gemeenten. Kosten die in het kader van de Wet Werk en Bijstand (WWB) gemaakt worden, krijgen gemeenten gecompenseerd volgens het gebruikelijke wettelijke regime. In de raming van het WWB-budget is hierin voorzien. Op 12 december 2007 heeft de Minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid u de nota naar aanleiding van het verslag betreffende de wijziging van de begrotingsstaten van het Ministerie van Sociale Zaken en Werkgelegenheid voor het jaar 2007 (Kamerstukken II 2007/08, 31 290 XV) gestuurd. Daarin is u gemeld dat de gevolgen van de Regeling afwikkeling nalatenschap oude Vreemdelingenwet in de tweede suppletoire begroting zijn verwerkt.

Gezien de berichtgeving in de media, hecht ik er aan te benadrukken dat ook voor de jaren 2008 en verder aan de wettelijk vastgelegde garantie is voldaan dat het budget voor bijstandsuitkeringen wordt aangepast aan dergelijke ontwikkelingen. In het macrobudget WWB is dit voor 2008 en verder vastgelegd. De geraamde kosten bedragen de komende jaren 40 à 50 miljoen euro op jaarbasis. Daarna daalt dit bedrag tot circa 35 miljoen euro, omdat mensen werk vinden of over andere bronnen van inkomsten

KST113970
0708ddkst31018-32
ISSN 0921 - 7371
Sdu Uitgevers
's-Gravenhage 2007

(bijvoorbeeld door relatievorming) beschikken. Deze mutatie is tezamen met andere volume-mutaties verwerkt in de reeks volume-ontwikkelingen WWB in de tabel op pagina 127 in de SZW-begroting 2008, zoals die u is aangeboden op Prinsjesdag.

Er wordt volop gewerkt zowel door de verantwoordelijke bewindspersonen als door belangenorganisaties om de mensen met vergunning zo snel mogelijk te laten participeren op de arbeidsmarkt. Concreet noem ik in dit verband de volgende activiteiten:

- De Centrale organisatie voor Werk en Inkomen (CWI), Centraal Orgaan opvang Asielzoekers (COA) en VluchtelingenWerk Nederland (VWN) gaan binnen een periode van twee jaar 3000 vluchtelingen die onder de regeling vallen en op azc's verblijven naar werk begeleiden. Voor de CWI-vestigingen waar een opvangcentrum in het werkgebied gevestigd is, worden 40 formatieplaatsen ter beschikking gesteld.
- Gemeenten kunnen al een aanvang met de inburgering en re-integratie maken voordat uitplaatsing uit de centrale opvang is geschied (vanaf het moment dat de verblijfsvergunning is verleend) (gemeld in verzamelbrief november aan gemeenten).
- SZW en VNG hebben vorig jaar (2006) de gemeenten verzocht om van hun bevoegdheid gebruik te maken en aan de hoger opgeleide vluchtelingen toestemming te geven met behoud van uitkering opleiding te volgen. Steeds meer gemeenten geven hieraan gehoor.
- Met CWI zijn afspraken gemaakt om te bemiddelen bij de waardering van buitenlandse diploma's (IDW) en de erkenning van Eerder Verworven Competenties (EVC) voor iedereen die dat nodig heeft. Hiermee wordt bereikt dat de talenten van hoogopgeleide vluchtelingen in een vroeg stadium worden herkend en erkend.
- SZW verleent subsidie aan de stichting voor vluchtelingenstudenten, het UAF, voor een project met als doel om het perspectief van hoger opgeleide vluchtelingen op werk te verbeteren via korte taal- en opleidingstrajecten.

Als mensen gaan werken levert dat de maatschappij baten op. Zowel in financiële zin als in maatschappelijke zin. Mijn streven is er op gericht die baten te verzilveren.

De staatssecretaris van Sociale Zaken en Werkgelegenheid,
A. Aboutaleb